

Helse- og atferdsundersøkelsen hos Finsk lapphund

Oslo 14.10.2018

Forord

Helse- og atferdsundersøkelsen for Finsk lapphund er nå ferdig. Denne rapporten er en kombinasjon av litt tekst og en del tabeller/diagrammer over forekomster av ulike sykdommer og atferds-egenskaper. Det er hovedfokus på viktige/ hyppig registrerte anmerkninger. Hvis en egenskap ikke er nevnt, vil det bety at det ikke er noen registreringer, eller at antallet registreringer er ubetydelig slik at en nærmest kan se bort fra forekomsten av den aktuelle “anmerkningen”.

Presentasjon av resultater

Resultatene er noen ganger oppgitt som prosenter og noen ganger som et antall. Besvarelser som er angitt i prosenter kan noen ganger gi et ganske grovt bilde. Spesielt vil det i **undergrupper** med lave tall kunne gi et feil inntrykk. Det kan f.eks. vise seg som veldig høye prosenter f.eks. «100%», men som faktisk bare består av en hund eller to- hvis det blir regnet ut i fra forekomsten av et spesielt symptom. Det kan eksempelvis være at 2 hunder hadde albueddsdysplasi og begge haltet (=100%). Det er åpenbart at slike prosenter blir svært usikre når tallene er lave. I slike tilfeller er det bedre å bruke de reelle tallene. Det er derfor spesielt viktig at en ser prosenter i sammenheng med antall hunder i gruppen som en uttaler seg om.

Ofte er det et hovedspørsmål (f.eks. om en hund har hatt en sykdom/sykdomsgruppe) og noen underspørsmål som er ment å spesifisere for de som har svart ja på hovedspørsmålet. I noen tilfeller vil ikke tallene stemme helt mellom totalantallet «ja» i hovedspørsmål og underspørsmål. Det kan skyldes at noen som har svart «nei» på et hovedspørsmål –likevel har svart på spesifiseringen i underspørsmålet. Likeledes kan antall anmerkninger i noen tabeller være høyere enn sumtallet under tabellen, særlig når det er mulig å krysse av på flere ting for samme hund. Et tenkt eksemel vises under

Sykdom	Antall
Hosting	3
Nysing	4
N (sum)	6

I dette eksempelet er det gitt anmerkning på 6 hunder; 3 hunder med hoste og 4 hunder med nysing. Siden det totalt sett er 7 anmerkninger på 6 hunder, betyr det at en hund har hatt anmerkning på både hosting og nysing.

Undersøkelsen er en oppsummering av eiernes besvarelser og gir forhåpentligvis et godt uttrykk for den reelle situasjonen i rasen. Vanligvis er det ingen grunn til å tro noe annet. Det går imidlertid

fram noen steder at alle ikke har svart på alle spørsmål. Årsaken til dette er uklart, man kan skyldes at en ikke finner et alternativ som passer.

Antall svar og svarprosent

I undersøkelsen kom det inn 599 besvarelser. Alle har ikke svart på alle spørsmål. Antallet svar varierer fra enkeltspørsmål til enkeltspørsmål, slik at summen av de enkelte svaralternativer ofte ikke vil summere seg til 599. Husk at det er hovedtrender vi ser etter for å få et inntrykk av hva som er vanlig på rasen.

Fordi det ikke fins noen offisiell registrering av dødsdato for norske hunder er det ikke mulig å vite hvor mange levende hunder vi har for hver rase. Det er derfor vanskelig å få et godt bilde på svarprosenten på en undersøkelse som dette, fordi en ikke vet hvor mange som faktisk kunne ha svart. Likeledes er det svart på noen avdøde hunder for å få dødsårsaker. Fra 2006-2015 (siste 10 år) ble det registrert ca 1634 Finsk lapphund i NKK. Prosent svar **relativt til registreringstallene siste 10 år**, er ~37%. Dette er en meget god "svarprosent" godt over det de fleste raseklubber klarer å oppnå. Dersom det ikke en noe seleksjon av de som har svart (overvekt av de som er fornøyde, eller de som er misfornøyde) bør dette gi et meget godt inntrykk av situasjonen i rasen.

Dødsårsaker

For å få et bilde på dødsårsaker har det vært nødvendig at noen svarer på helse også på døde hunder. Det ble gitt opplysninger om 23 døde hunder. Dette er et lavt tall og vil følgelig bare gi et visst inntrykk av de registrerte dødsårsakene.

Oslo 14.10.2018

Frode Lingaas

Generell beskrivelse (del 1)

Alder

Gjennomsnittsalderen på hundene i undersøkelsen var 4,2 år (525 levende hunder med opplysninger om alder). 63 hunder var under 1 år, 33 var ca 1 år og 33 hunder var ca 1,5 år.

Det ble gitt opplysninger om bare 23 døde hunder. De oppnådde en gjennomsnittlig levealder på 8,9 år (gj sin av 21). Hannhundene (11 stykk) ble ca 8 år, mens tispene (10 stk) ble ca 9,9 år (litt lave/usikre tall).

Hundens kjønn

Antall svar 599 (48% hannhunder / 52% tisper)

Kastrering

6,5 % av hundene var kastret

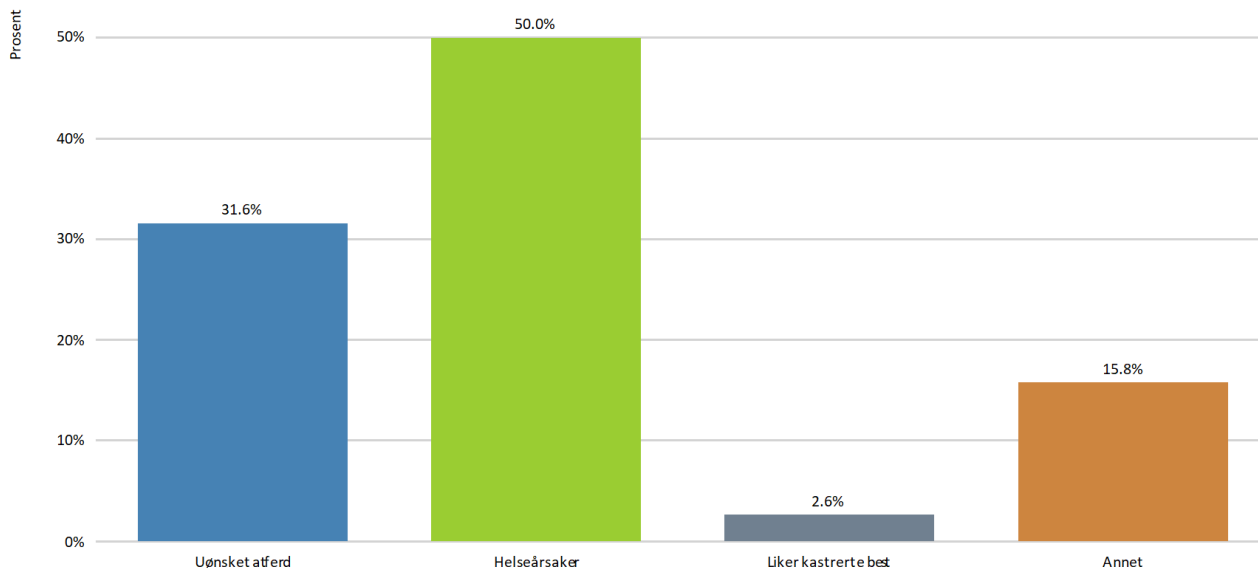
Ca 8,7% av hannhundene og ca 4,5% av tispene.

Kastrasjon-årsak-kjønn

Navn	Antall	Prosent
Uønsket atferd	12	31,6%
Helseårsaker	19	50,0%
Liker kastret best	1	2,6%
Annet	6	15,8%
N	38	

Antall

Flere hunder kasteres pga helseårsaker i forhold til uønsket atferd.

Hos tisper var flertallet kastret pga helseårsaker (7/8), mens litt flere hannhunder var kastret pga atferdsårsaker (10) i forhold til helseårsaker (7).

Fordelingen av oppgitte **atferdsårsaker**;

Navn	Antall	Prosent
Ble lett opphisset	4	33,3%
Aggresjon mot andre hunder	6	50,0%
Bjeffing på andre hunder	3	25,0%
Overdreven kjønnsaktivitet/ridning mm	5	41,7%
Markerer inne	0	0,0%
Angst/Separasjonsangst	1	8,3%
Annet	3	25,0%
N	12	

Fordeelingen av oppgitte helsesårsaker; Tisper

Navn	Antall	Prosent
Hyppig innbilt svangerskap	3	27,3%
Livmorbetennelse	6	54,5%
Problemer i forbindelse med fødsel	0	0,0%
Annet	3	27,3%
N	11	

Hundene ble kastret ved 3,4 års alder i gjennomsnitt. De som ble kastret pga atferd hadde en gjennomsnittlig alder på 2,8 år, mens de som ble kastret pga helse var 4 år i gjennomsnitt.

Helsesårsaker hos hannhunder

Navn	Antall
Kryptorkisme/manglede testikler	3
Testikkelkreft	0
Annet	5
N	8

Du har svart at hunden er kastret pga atferdsårsaker? Ble den bedre etter kastreringen?

Navn	Antall	Prosent
Nei, den ble værre	0	0,0%
Nei, ingen endring	0	0,0%
Ja, den ble litt bedre	2	16,7%
Ja, tydelig bedre	5	41,7%
Ja, problemet forsvant	5	41,7%
Vet ikke	0	0,0%
N	12	

Kontakt og deltagelse i forskning?

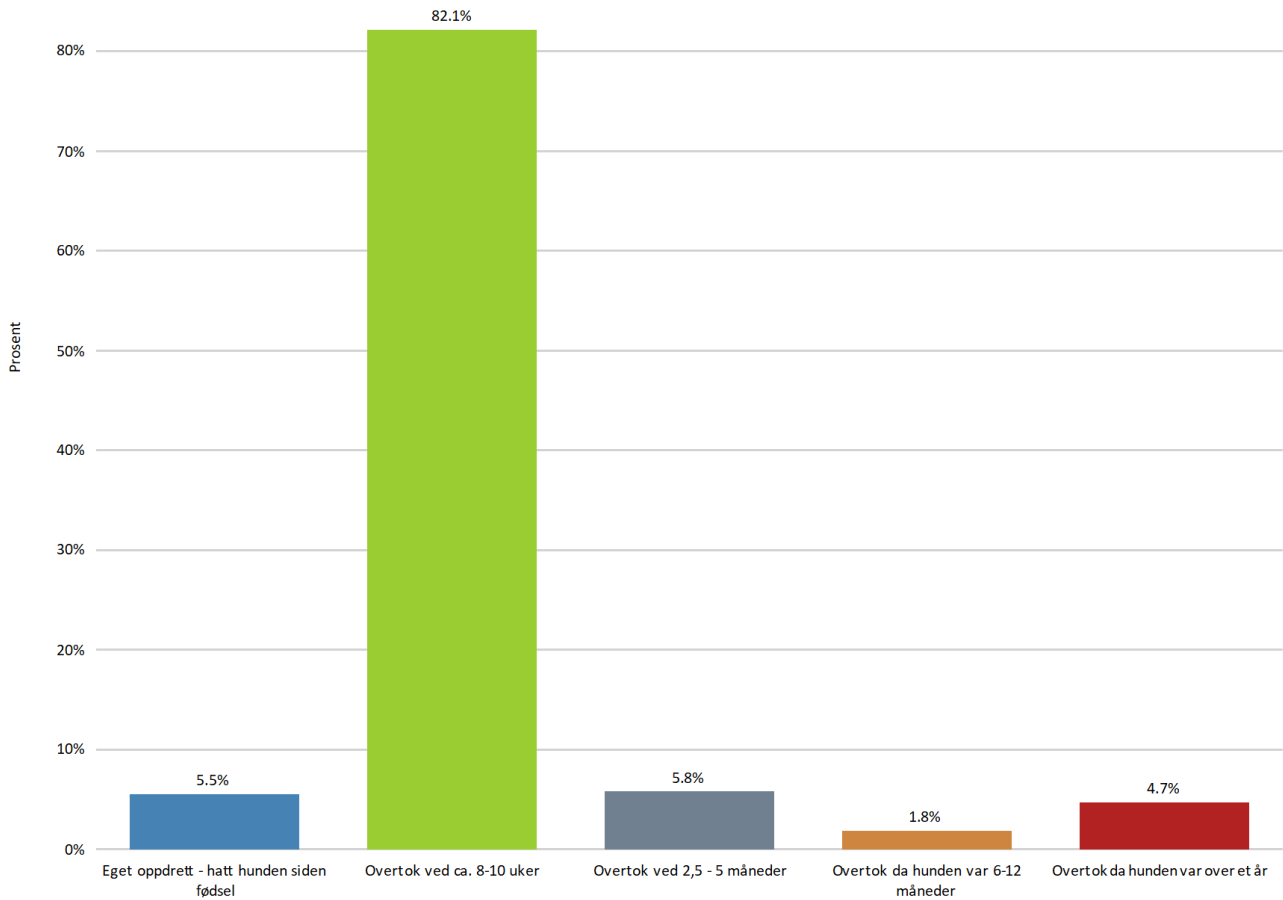
Ca 93% av eierne kan kontaktes for spørsmål og majoriteten av eiere til de levende hundene (78%) er villige til å bidra med blodprøver eller svaber i forskningsprosjekter angående rasens helse/velferd.

Er det tatt blodprøve siste 3 år i forbindelse med mistanke om sykdom?

Det er tatt blodprøve i forbindelse med mistanke om sykdom fra 115 av hundene (~19,2%).

Når overtok du hunden?

5,7% av hundene var etter eget oppdrett; 78% av valpene ble overtatt ved 8-10 uker.

Hundens hold;

Navn	Prosent
Tynn	0,5%
Slank	16,6%
Middels/normal	71,2%
Litt overvektig	11,5%
Fet	0,2%
N	598

Har hunden vokst opp med/levd sammen med flere hunder i husholdningen?

Navn	Antall	Prosent
Nei	366	61,2%
Ja, en hund til i huset	127	21,2%
Ja, flere hunder	105	17,6%
N	598	

Har hunden vokst opp med/levd sammen med andre dyreslag i huset?

Navn	Antall	Prosent
Nei	363	60,7%
Ja, katt	200	33,4%
Ja, andre dyr	61	10,2%
N	598	

Har hunden vokst opp med/levd sammen med barn i husholdningen (2 kryss mulig)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	289	48,4%
Ja, barn under 10 år	202	33,8%
Ja, barn over 10 år	189	31,7%
N	597	

Lever hunden inne eller ute? (hundegård/hus)?

Navn	Antall	Prosent
Inne i huset	373	62,3%
Hundegård	4	0,7%
Både ute og inne	222	37,1%
N	599	

Aktiviteter?

Bare 59% av eierne oppgir at de ikke driver med noen spesielle aktiviteter med hundene, aktiviteter for øvrig grå fram av tabellen under;

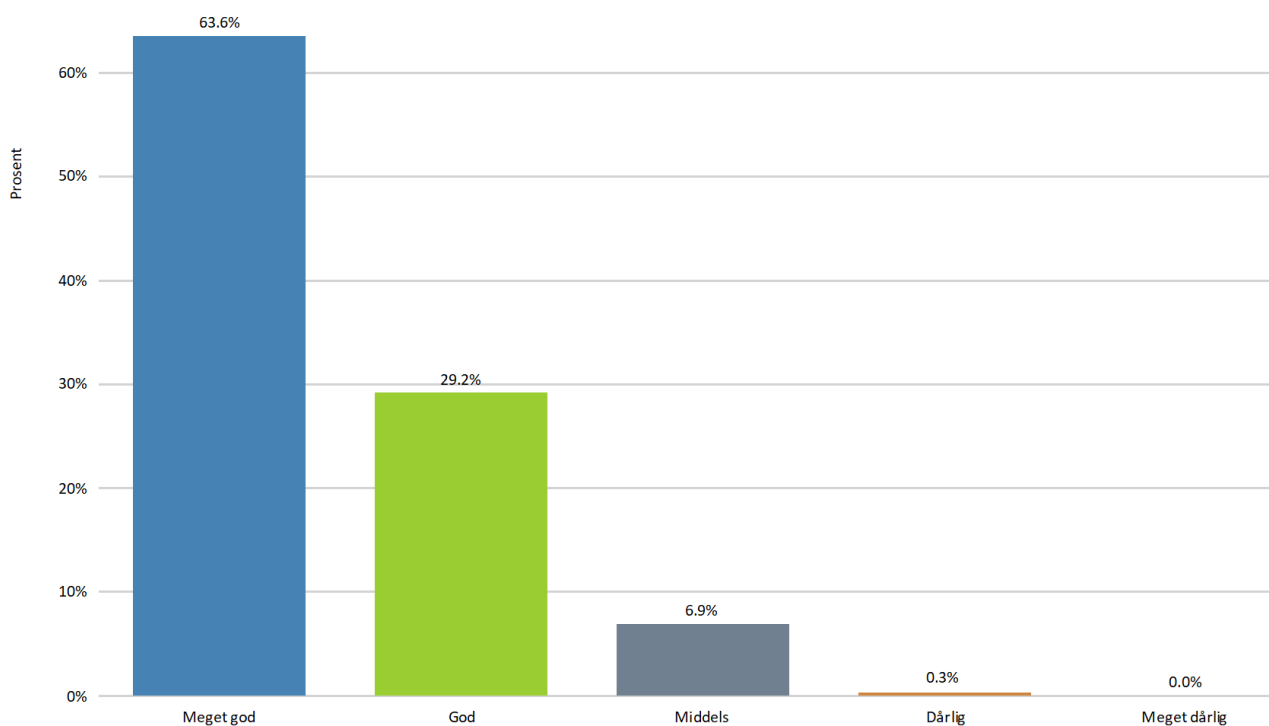
Navn	Antall	Prosent
Ingen spesielle aktiviteter	349	58,9%
Lydighet	76	12,8%
Rally-Lydighet	41	6,9%
Redningsarbeid	4	0,7%
Bruks (spor-felt-søk-rapport-IPO)	21	3,5%
Jakt/appotering	9	1,5%
Gjeting	8	1,3%
Blodspor/ettersøk	27	4,6%
Agility	39	6,6%
Utstilling	166	28,0%
Andre aktiviteter	102	17,2%
N	593	

Del II, Fysisk helse

GENERELL HELSE

Hvordan er hundens generelle helse?

596 svarte på spørsmålet om hundens generelle helse. 92,8% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens 6,9% vurderte helsen til middels. 0,3 prosent karakteriserte helsen som dårlig/meget dårlig.

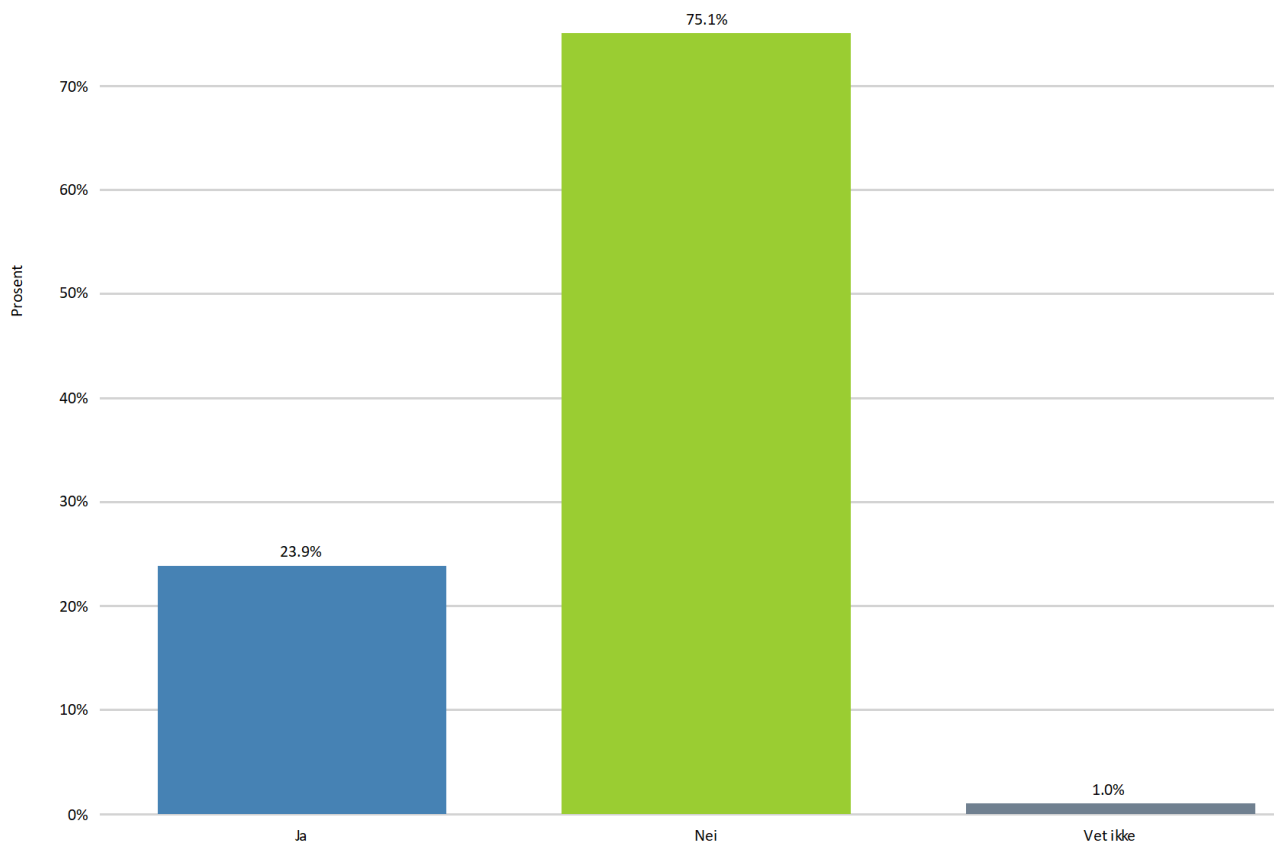
Navn	Antall	Prosent
Meget god	379	63,6%
God	174	29,2%
Middels	41	6,9%
Dårlig	2	0,3%
Meget dårlig	0	0,0%
N	596	

Hud, pels øre

Har hunden noen gang hatt problemer med hud/pels/øre? Symptomer kan f.eks være håravfall, hårløse flekker, kløe, utslett, eksem, kviser, blemmer eller skorper

23,9% responderte på at hunden har hatt problemer med hud/pels/øre

Det var mulig å merke av for kategoriene under, og resultatene er gitt etter hver kategori (antall hunder og prosent av de **151** hundene som har spesifisert typen hudproblemer):

Navn	Antall	Prosent
Hypig hudbetennelse/eksem/utslett	7	4,6%
Hypig ørebetennelse	6	4,0%
Har hatt ørebetennelse, men sjelden	41	27,2%
Kløe/hudirritasjon	61	40,4%
Hårløse flekker	8	5,3%
Røde eller såre poter	20	13,2%
Overdreven røyting/hårtap	10	6,6%
Analkjertelproblem	30	19,9%
Tilstoppet talgkjertel	5	3,3%
Hudsvulst	4	2,6%
Parasitter	9	6,0%
Furunkulose	1	0,7%
Annet	16	10,6%
N	151	

Det er registrert flest hunder med kløe/hudirritasjon, analkjertelproblem, ørebetennelse og røde/såre poter.

Allergi

Er hunden din diagnostisert med allergi/atopi?

569 har svart på dette spørsmålet. 15 hunder (2,5%) har påvist allergi ved blodprøve, 11 eiere tror dette på bakgrunn av symptomer.

Hvilke symptomer på allergi/atopi har hunden din? (flere svar mulig)

De fleste hundene med mistanke om allergi viser kløe/labbebiting, ørebetennelse og hudbetennelse.

Navn	Antall
Gjentatte ørebetennelser	4
Gjentatte hudbetennelser	1
Kløe/labbebiting	5
Diare	8
Oppkast	4
N	12

Er hunden din diagnostisert med fôrallergi/intoleranse

3 eiere (1,3%) har krysset av for fôrallergi, 4 svarer "vet ikke".

Demodex (hårsekkmidd)

3 hunder har bereftet demodikose mens 1 eier oppgir at de tror hunden har hatt demodikose.

Fôrallergi

14 (2,4%) eiere oppgir at hunden har hatt det. Symptomene har vært kløe/labbebiting samt diare og oppkast.

Våteksem

41 hunder (6,9%) er registrert med våteksem, de fleste har hatt det mindre enn 1 gang per år.

FORDØYELSESSYSTEMET

Har hunden hatt en eller flere av følgende tannfeil?

Navn	Antall	Prosent
Melketenner som ikke felles som valp	6	1,0%
Tannmangel	15	2,5%
Underbitt, for lang underkjeve	3	0,5%
Overbitt, lang overkjeve	1	0,2%
Skjevt bitt	1	0,2%
Feilstilte hjørnetenner	1	0,2%
Overproduksjon av tannstein	15	2,5%
Dårlig eller lite tannemalje	1	0,2%
Annet	12	2,0%
Nei, hunden har ikke hatt tannfeil	546	91,6%
N	596	

Det er tannmangel og tannstein som er hyppigst registrert i rasen.

Har hunden trukket tenner? (flere svar mulig)

Navn	Antall	Prosent
Nei	563	94,3%
Ja, pga skade	21	3,5%
Ja, pga betennelse	6	1,0%
Ja, andre årsaker	8	1,3%
N	597	

6 av 25 eiere oppgir at tannfeilen har krevd behandling.

Av de 15 som har oppgitt tannstein oppgir 11 av tilfellene at problemet ikke er stort.

Epulis

Bare 1 tilfelle av epulis er oppgitt.

Har hunden hatt vedvarende, tilbakevendende eller alvorlige fordøyelsesproblemer?

Symptomer kan være oppkast, diare, forstoppelse, vekttap, appetittforandring.

68 av hundene (11,5%) oppgis med større fordøyelsesproblemer.

Det er spurt om spesifikke symptomer. Totalt har 61 eiere/hunder krysset av for 99 anmerkninger / diagnoser. Det er diare/oppkast som er de vanligste symptomer

Navn	Antall
Gjentatte episoder med diare	46
Gjentatte episoder med oppkast	37
Gjentatte episoder med buksmerter	6
Magesekkuvidelse-/magedreining	0
Alvorlig tarminfeksjon (eks Parvovirus)	3
Magesår/gastritt	5
Kronisk diare	2
N	61

Mandler

6 hunder hatt betennelse i tonsillene (mandlene)

Har den hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege?

14 hunder (2,4%) oppgis å ha hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege.

Har den spiserørutvidelse ("Megaoesophagus")

Ingen hunder er registrert med dette

Har hunden hatt leversykdom

3 hunder er registrert med leversykdom.

Har hunden hatt problemer med bukspyttkjertelen?

6 hunder er registrert med dette, 2 med nedsatt funksjon, 2 med akutt og 2 med kronisk betennelse.

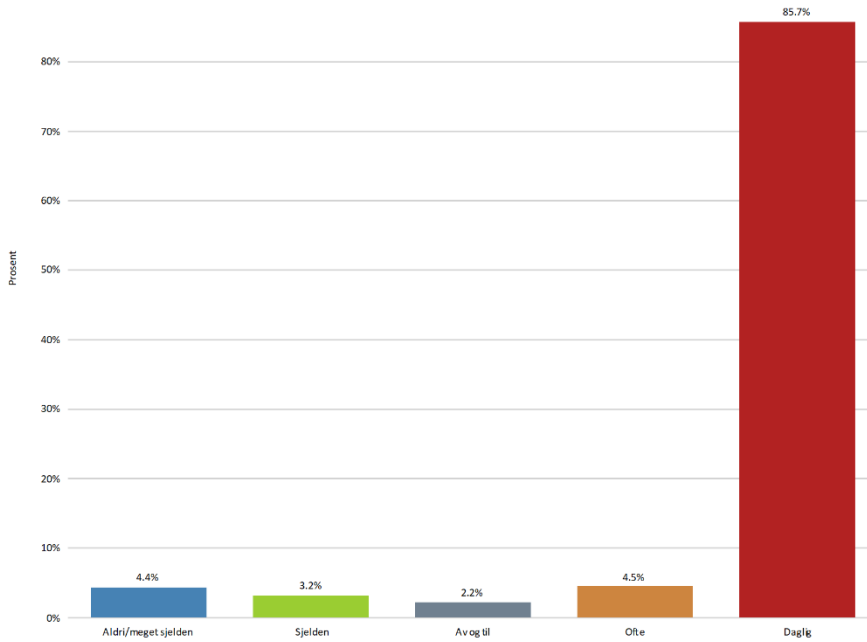
Brokk

40 hunder (6,7%) oppgis med brokk; 37 spesifisert som navlebrokk, 1 lyskebrokk.

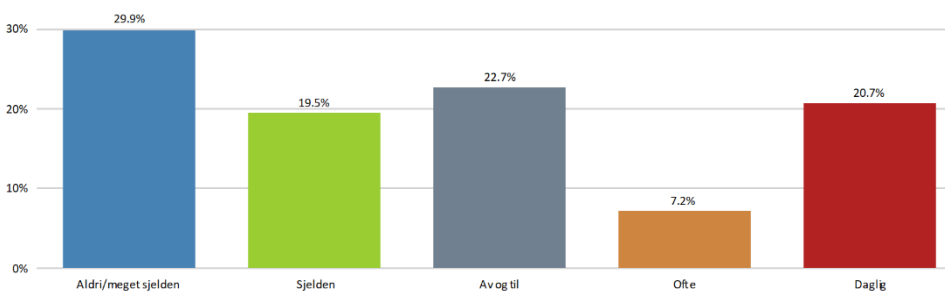
FÔRING

Tabellene under viser hva slags fôr som blir mest brukt på rasen.

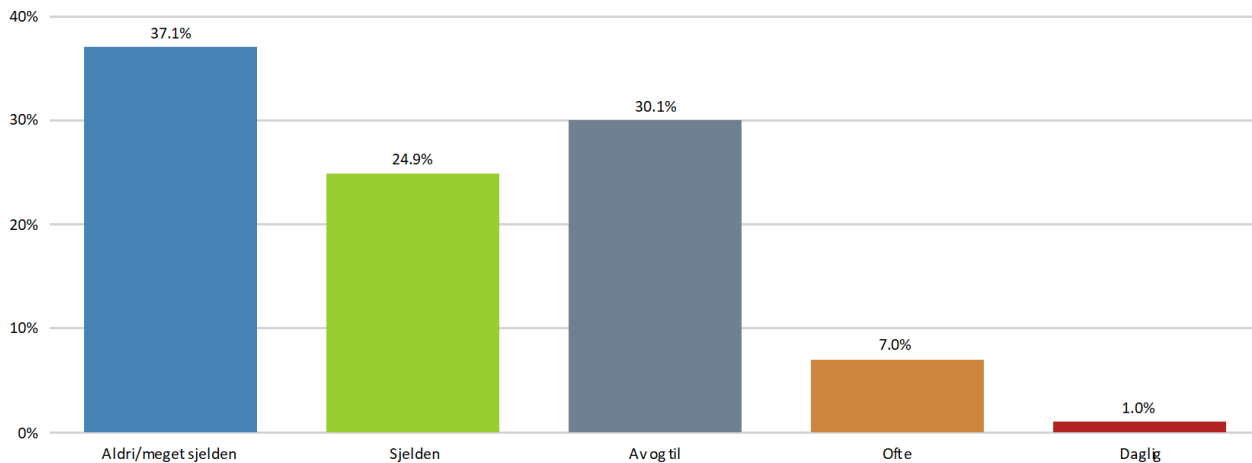
Hvor ofte bruker du tørrfôr?

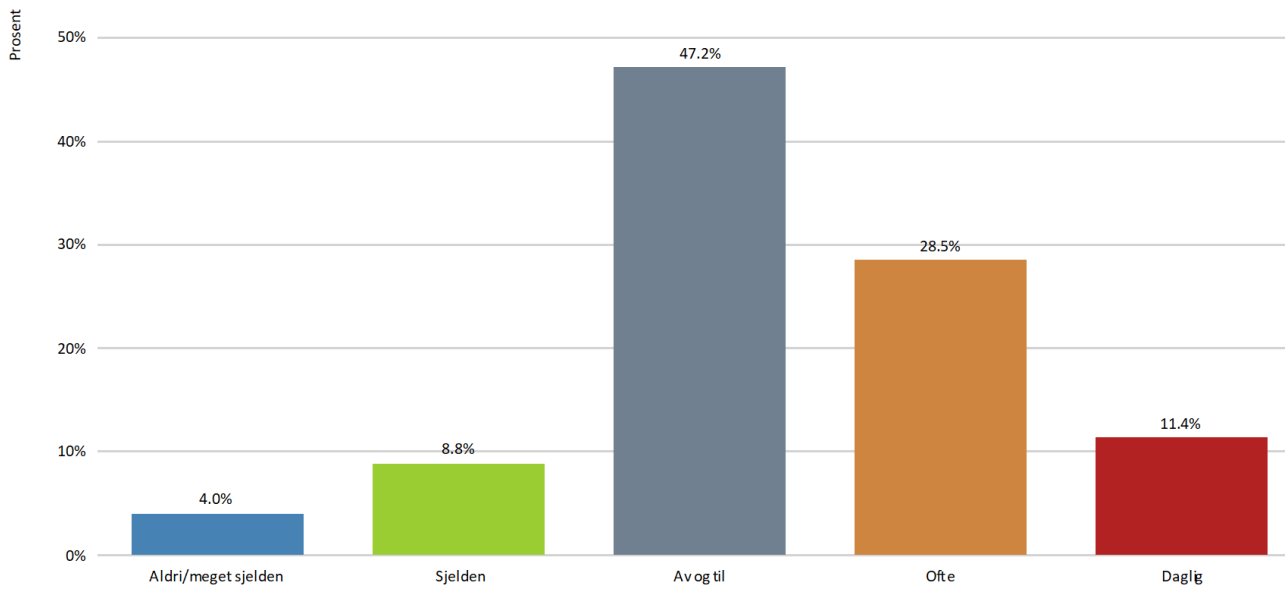
Hvor ofte bruker du ferskt/ frosset fôr?

Hvor ofte bruker du matrester?

Hvor ofte gis tyggesaker, svineører o.l.?

Tåler hunden din de fleste typer fôr?

Navn	Antall	Prosent
Ja, tåler det meste	421	70,4%
Nei, den er litt følsom for enkelte fôrtyper	80	13,4%
Nei, følsom for flere matvarer	30	5,0%
Usikker	67	11,2%
N	598	

HJERTE/KARSYSTEMET

Har hunden hatt symptomer på hjertesykdom? (f.eks. kramper, besvimelse, nedsatt utholdenhet eller pustebesvær)

6 eiere oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom,

Symptomene er beskrevet slik;

Navn	Antall
Nedsatt utholdenhet, henger etter på tur	4
Hoste	4
Besvimelse	0
Kramper	0
Liten av vekst eller tynn	1
Annet	1
N	6

Har hunden en eller flere kjente hjerteproblemer?

Navn	Antall
Nei	591
Medfødt hjertefeil	0
Hjertemuskelsykdom	0
Hjerterytmeforstyrrelser	0
Bilyd	2
Klaffefeil	0
Hjertesvikt	1
Annet	1
N	595

LUFTVEIER

Har hunden hatt symptom på sykdom i luftveisorganene (nese, luftrør, lunger)? F.eks tungpustethet, rennende nese, nysing, pesing?

Navn	Antall	Prosent
Ja	46	7,7%
Nei	532	89,1%
Usikker	19	3,2%
N	597	

Kryss av dersom du kjenner årsaken til hundens problemer

Navn	Antall	Prosent
Nesekatarr, snue, rhinitt	6	20,0%
Bronkitt	2	6,7%
Lungebetennelse	2	6,7%
Tracheal kollaps (luftrør som kollapser)	0	0,0%
Emfysem	0	0,0%
Annet	20	66,7%
N	30	

Har du mistanke om at hunden får luftveisproblemer pga gress-/pollenallergi?

Navn	Antall
Nei, ingen tegn på dette	574
Ja, den kan puste tungt når det er mye pollen	4
Vet ikke	18
N	596

Nesemidd

30 hunder har hatt dette

Har hunden hatt diagnosen kennelhoste?

97 hunder (16,2%) har hatt dette

ØYESYKDOMMER

Har, eller har hunden noen gang hatt sykdom i øye eller øyelokk? (herunder ektropion, entropion, cherry eye)?

Anmerkninger på øye er registrert hos 96 hunder (16,1% av hundene), 91 har spesifisert under:

Navn	Antall	Prosent
Hornhinnen	6	6,6%
Rennende øyne	46	50,5%
Øyebetennelse/øyekatarr	36	39,6%
Øyelokk/blinkhinne (f.eks. feilstilte øyehår, entropion, ektropion, cherry eye)	9	9,9%
Linsen (f.eks. katarakt)	15	16,5%
Regnbuehinnen	1	1,1%
Netthinnen (f.eks. PRA)	3	3,3%
N	91	

Det er rennende øyne og øyebetennelse som er hovedproblemet, men også noen med katarakt. Når det gjelder hornhinnen, var 5 av 6 tilfeller keratitt/hornhinnebetennelse.

13 oppgir mistanke om øyeproblemer pga gress-/pollenallergi.

Øyebetennelse; forekomst hos affiserte hunder er spesifisert under;

Navn	Antall
1-2 ganger i løpet av livet	32
1-2 ganger i året	3
3 eller flere ganger i året	1
Mer eller mindre kontinuerlig	0
N	36

Har hunden hatt trange/tette tårekanaler?

Ingen er registrert med dette

Sykdom i ØYELOKK, har hunden hatt noe av det følgende?

Navn	Antall
Trange eller tette tårekanaler	2
Ekstra eller feilstilte øyehår	0
Kul/svulst på øyelokk	6
Innoverbøyde øyelokk (entropion)	1
Hengende øyelokk (ektropion)	1
"Cherry eye" prolaps av tårekjertelen	0
N	1

Sykdom i linsen

11 hunder med katarakt er registrert.

Sykdom i regnbuehinnen

ingen registrert med uveitt/betennelse

Har hunden vært øyelyst?

Navn	Antall	Prosent
Ja	278	46,8%
Nei	271	45,6%
Vet ikke	45	7,6%
N	594	

Når ble hunden øyelyst sist?

Navn	Antall	Prosent
Ca 1 år siden	139	50,7%
2-4 år siden	90	32,8%
Mer enn 5 år siden	37	13,5%
Husker ikke	8	2,9%
N	274	

Hvordan bedømmer du hundens syn?

Navn	Antall	Prosent
Meget bra (normalt)	565	94,3%
Litt nedsatt	29	4,8%
Dårlig	4	0,7%
Blind	1	0,2%
N	599	

Har hunden Progressiv Retinal Atrofi (PRA) (klinisk undersøkelse)?

3 hunder er registrert med PRA

Har hunden hatt andre øyesykdommer?

Navn	Antall	Prosent
Nei	569	95,3%
Retinal dyslasi	3	0,5%
PPM-persisterende pupillmembran	9	1,5%
Annet	16	2,7%
N	597	

Hvor gammel var hunden da den fikk påvist øyesykdom?

Navn	Antall	Prosent
Mindre enn 1 år	19	22,4%
1 år	15	17,6%
2 år	21	24,7%
3 år	7	8,2%
4 år	2	2,4%
5 år	7	8,2%
6 år	4	4,7%
7 år	1	1,2%
8 år	3	3,5%
9 år	1	1,2%
10-11	2	2,4%
12-13	0	0,0%
Mer enn 13 år	0	0,0%
Vet ikke	3	3,5%
N	85	

LEDD-SKJELETT-MUSKEL

Har hunden (el har hatt) sykdom i ledd, muskel eller skjelett?

Navn	Antall	Prosent
Ja	35	5,8%
Nei	553	92,3%
Vet ikke	11	1,8%
N	599	

Leddproblemer

Navn	Antall
Løs kneskål - patellaluksasjon	4
Osteochondrose/bruskløsning (fortykket/løs bit av leddbrusk)	7
Artrose (forkalkning)	13
Leddbetennelse	3
Korsbåndskade	2
Halthet	11
Vet ikke	6
N	37

Du har svart at hunden har hatt patellaluksasjon. Hvilken grad hadde den (hvis to sider bruk alvorligste grad)?

Navn	Antall
Grad 1 (mild)	2
Grad 2	1
Grad 3	1
Grad 4 (alvorlig)	0
Vet ikke	0
N	4

Du har svart at hunden har hatt patellaluksasjon. Ett eller begge bein?

Navn	Antall
Bare ett bein	1
Begge bein	2
Vet ikke	1
N	4

Alder ved oppdagelse

Navn	Antall
Under 1 år	0
1	0
1,5	1
2	2
2,5	0
3	0
3,5	0
4	0
4,5	0
5	0
5,5	1

Du har svart at hunden er operert for patellaluksasjon, ble den helt frisk?

Navn	Antall
Nei	0
Noe bedring, men ikke helt haltfri	0
Ja, helt fin etter operasjon	1
Vet ikke	0
N	1

I hvilket/hvilke ledd hadde hunden din osteochondrose

Navn	Antall
Skulderledd	2
Albueledd	5
Kneledd	0
Haseledd	0
Vet ikke	0
N	7

I hvilket ledd har din hund hatt artrose (flere svar mulig)

Navn	Antall
Skulderledd	2
Albueledd	3
Hofteledd	5
Kneledd	0
Haseledd	1
N	11

Korsbåndskade, på ett eller begge bein?

1 hadde på 1 bein, 1 hadde på begge beina.

Spondylose, hvilke symptomer har du sett hos din hund som du mener skyldes spondylosen?

Flere valg mulig

Bare 3 har svart, stivhet, halthet og bevegelesproblemer er nevnt.

Har hunden hatt noen av muskel-skjelett-feilene/problemene under?

Navn	Antall
Stivhet	16
Smerter	11
Muskelsykdom	0
Spondylose, forkalkninger i ryggen	3
Skiveprolaps	2
Medfødt stumphale	0
Medfødt haleknekk	0
Haleknekk etter skade	0
Legg-Calve-Perthes	0
Chondrodysplasi/dvergevekst	0
Vet ikke	9
N	30

Er hunden offisielt HD-røntget? (HD=Hofteleddsdysplasi)

Navn	Antall	Prosent
Ja	346	57,8%
Nei	238	39,7%
Vet ikke	15	2,5%
N	599	

HD-grad hos røntgede hunder

Navn	Antall	Prosent
A (fri)	144	41,6%
B (fri)	95	27,5%
C (svak)	74	21,4%
D (middels)	18	5,2%
E (sterk)	2	0,6%
Vet ikke	13	3,8%
N	346	

Av hundene i undersøkelsen er ca 27% oppgitt med HD.

Husk at NKK tallene kan være bedre enn tall fra helseundersøkelsen pga høyere antall registrerte.

Ser du tegn til smerte/halshet i bakparten på hunden?

Navn	Antall
Nei, aldri	541
Usikker	25
Halt av og til	33
Halter ofte	0
N	599

AD (Albueleddssysplasi)

Er hunden offisielt AD røntget? (AD=Albueleddssysplasi)

Navn	Antall	Prosent
Ja	109	18,2%
Nei	433	72,4%
Vet ikke	56	9,4%
N	598	

Ganske få hunder er registrert med AD;

Navn	Antall
FRI	101
Mild grad	2
Moderat	2
Sterk grad	3
Har AD, husker ikke grad	0
Vet ikke	1
N	109

Ser du tegn til smerte/halshet i forbeina?

Navn	Antall
Nei, aldri	552
Usikker	13
Halter av og til	26
Halter ofte	3
Vet ikke	0
N	594

NERVESYKDOMMER

Kryss av hvis din hund har noe av det følgende, flere valg mulig:

Navn	Antall
Døvhets	0
Epilepsilignende anfall	13
Epilepsi. verifisert	3
Ustøhet i bakpart	3
Annet	4
N	22

REPRODUKSJONSPROBLEMER / REPRODUKSJONSORGANER

HANNHUNDER (286 stykk)

Navn	Antall
Kryptorchid - medfødt mangel på en testikkel	8
Kryptorchid - medfødt mangel på to testikler	0
Godartet prostataforstørrelse	3
Betennelse i prostata	1
Forhudskatarr, drypping	55
N	65

Du har krysset av på forhudskatarr, hvor stort er problemet?

Navn	Antall	Prosent
Drypper ganske sjelden	24	43,6%
Drypper en gang i blant, blir raskt bra av skylling/behandling	13	23,6%
Tilbakevendende problem, men god effekt av behandling	11	20,0%
Drypper ganske hyppig, behandling virker dårlig	7	12,7%
N	55	

Ca. 20% av hannhundene har hatt forhudskatarr/drypping fra forhuden. For ca 33% av disse hundene er det et tilbakevendende problem.

Har din hannhund hatt noen av følgende reproduksjonsproblemer? Flere valg mulig

Navn	Antall
Sterilitet	0
Paret - har kull - flere tomme tisper	2
Paret flere- alle tome	2
Lite interessert i "klare" tisper	1
N	5

TISPER (313)

Har din hund hatt noe av det følgende?

Navn	Antall
Livmorbetennelse	9
Skjedekatarr	2
Sterilitet	0
Abort	2
Cyste på eggstokk	3
Innbilt svangerskap	53
Skjedeprolaps	0
N	64

Innbilt svangerskap utgjør den hyppigste anmerkningen.

Hvor ofte har tisper løpetid?

Navn	Antall	Prosent
sjeldnere enn 1 gang pr. år	2	0,7%
ca 1 gang pr. år	33	10,9%
ca 2 ganger pr. år	218	72,2%
oftere enn 2 ganger pr. år	16	5,3%
Vet ikke	33	10,9%
N	302	

VALPER

Ca 21% av tispene i undersøkelsen har hatt valper (65 stykk), antall kull går fram av tabellen under

Navn	Antall
1	24
2	19
3-4	17
>4	5
Vet ikke	0
N	65

Det er totalt oppgitt ca 146 kull på tispene i undersøkelsen.

Har parringsklar tise avvist hannhunden?

Navn	Antall
Nei, aldri	107
Har hendt	14
Ikke uvanlig	2
Svært ofte	5
Vet ikke	141
N	269

Har hun noen gang fått valper med feil eller misdannelser?

14 eiere oppgir at det er sett feil/misdannelse hos valper.

Navn	Antall
Haleknekk	0
Hareskår	0
Ganespalte	2
Bukbrokk	4
Annet	9
Vet ikke	0
N	14

Har tisa hatt problemer med å bli drektig etter parring?

9 eiere oppgir at hunden har opplevd dette

Har tisa hatt komplikasjoner ved valping?

Navn	Antall
Nei	58
Ja, eier løste problemet selv	1
Ja, trengte hjelp av veterinær	0
Ja, måtte ta keisersnitt!	6
Vet ikke	0
N	65

Det er registret 7 tilfeller av problemer på totalt ca 146 fødsler; dvs ca 5%. Det er oppgitt feilstilling og svake veer som årsak i de fleste tilfeller.

•

NYRE/URINVEIER

Urinveisproblemer.

Det er hovedsakelig urinveisinfeksjon som er registrert i gruppen av urinveisproblemer.

Navn	Antall
Akutt nyresvikt	1
Kronisk nyresvikt	1
Protein - losing nephropaty	0
Nyrebekkenbetennelse	0
Urinveisinfeksjon/Blærekatarr	23
Urinstein	7
Nyrestein	0
Urinlekkasje	4
Blæreatoni (slapp urinblære)	0
N	32

Det er hovedsakelig registrert en del tilfeller av urinveisinfeksjon og noen tilfeller av urinstein

HORMONELLE SYKDOMMER

Har hunden hatt en hormonell sykdom?

Det er rapportert 10 tilfeller av dette; 8 spesifisert som hypotyreose og 1 diabetes.

BLODSYKDOM OG IMMUNSYSTEM

Registrert 2 kategorisert som «annet», og 1 autoimmun hemolytisk anemi

SVULSTER/KULER OG KREFT

Har din hund hatt kuler, svulster, kreftsykdom?

36 eiere (6,1%) oppgir at hunden har hatt kuler/kreftsykdom, 4 er usikker.

Hvor har din hund hatt svulster eller kreftsykdom?

Her kan eier krysse av på flere alternativer/steder der det har vært kreft.

Navn	Antall
Hud	23
Fordøyelsessystemet	2
Luftveier	0
Forplantningsorganer/livmor/jur/testikler	2
Urinveiene	0
Skjelett	0
Nervesystemet (hjernen)	2
Bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)	0
Annet	10
Vet ikke	1
N	39

De fleste svulster er registrert i hud. 10 hunder er registrert med «annet».

HUDSVULSTER

Navn	Antall
Fettkul	13
Talgcyste	6
Histiocytom	0
Mastcelletumor/Mastocytom	0
Annen godartet	5
Annen ondartet	0
Annen med usikker diagnose	2
N	23

De fleste svulstene i hud ut ser ut til å være godartet/usikker diagnose.

Kreft i fordøyelsessystemet, kryss av for den eller de typene hunden har hatt

1 registrert i tarm, 1 i mage

Kreft i luftveier

Ikke registrert

Kreft i skjelettet

Ikke registrert

Kreft i forplantningsorganer

0 i prostata
0 i testikkel
0 i livmor
1 i eggstokk
0 jursvulster

Kreft i urinveiene

ikke registrert.

Kreft i bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)

ikke registrert.

Har hunden vist unormal reaksjon på bedøvelse eller narkose?

Navn	Antall	Prosent
Vet ikke, aldri fått bedøvelse eller narkose	170	29,9%
Nei, antagelig helt normalt	359	63,2%
Har reagert unormalt på enkelte bedøvelsesmidler	8	1,4%
Trenger mer enn vanlig	14	2,5%
Trenger mindre enn vanlig	6	1,1%
Sovner veldig dypt	10	1,8%
Våkner veldig sent	15	2,6%
N	568	

Har hunden vist bivirkning mot medisiner?

Navn	Antall	Prosent
Nei	522	90,9%
Vet ikke	39	6,8%
Ja, av vaksiner	9	1,6%
Ja, av parasittmidler	9	1,6%
Ja, av antibiotika	0	0,0%
Ja, av smertestillende medisiner	4	0,7%
N	574	

Har hunden hatt flåttbåren sykdom (Borreliose Anaplasma/Erlichiose)?

2 registrert

Er hunden vaksinert etter valpestadiet?

Navn	Antall	Prosent
Nei	51	8,7%
Vaksinert rundt 1 år	83	14,2%
Årlig vaksinerings	451	77,1%
N	585	

Lever hunden din?

Det ble gitt opplysninger om 23 døde hunder. De oppnådde en gjennomsnittlig levealder på 8,5 år

Hva var dødsårsak eller årsak til avliving?

Navn	Antall
Hud og/eller øreproblemer	0
Hjerteproblem	1
Kreft	7
Blindhet/øyesykdom	1
Alderdom, ble gammel og syk	3
Allergisk sykdom	2
Ledd/skjelettproblemer	2
Ulykke/skade	2
Atferdsproblemer	4
Nyre/urinveisproblem	1
Hormonsykdom (f.eks. diabetes, lavt stoffskifte, cushing, addison)	1
Problemer med pust og/eller lunger	1
Plutselig uventet død	2
Sykdom i reproduksjonsorganer (f.eks. livmorbetennelse/fødselsproblemer)	0
Sykdom i hjerne/nervesystem (feks. hjerneslag, epilepsi)	5
Annet	1
Vet ikke	0
N	22

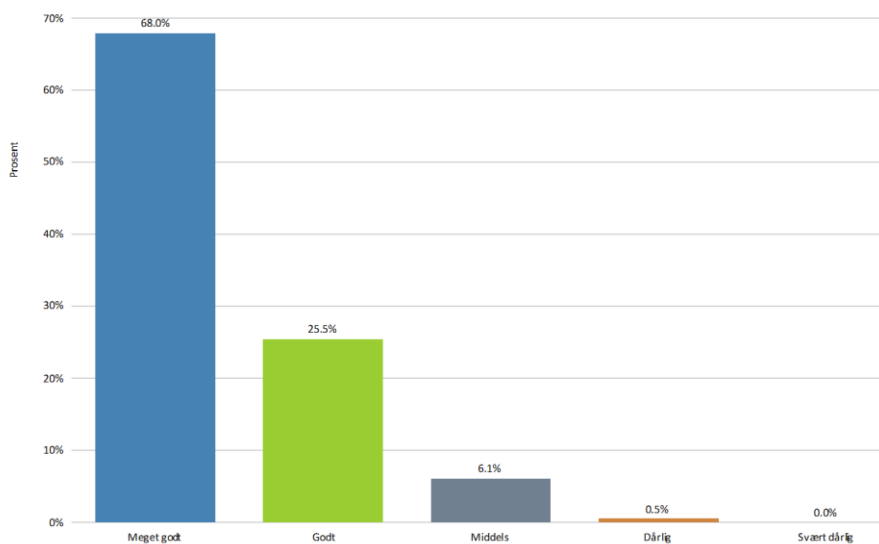
Det er bare registreringer på 23 hunder som gjør tallene litt usikre. Det er registrert flest tilfeller av kreft, sykdommer i hjernen og atferdsproblemer.

Del III: Atferdsproblematikk

Atferdsdelen starter med noen generelle spørsmål om eierens vurdering av enkelte egenskaper hos hunden. Resultatene fra hvert av spørsmålene gis i form av frekvenstabeller og diagrammer.

Hvordan er du fornøyd med hundens generelle atferd?

93,5% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 6,1% er middels fornøyd, mens 0,5% vurderer den til dårlig/meget dårlig.

Navn	Antall	Prosent
Meget godt	403	68,0%
Godt	151	25,5%
Middels	36	6,1%
Dårlig	3	0,5%
Svært dårlig	0	0,0%
N	593	

GENERELLE VURDERING AV HUNDENS ATFERD/PERSONLIGHET

Innledningsvis i atferdsdelen har vi først noen generelle spørsmål der eieren er bedt om å vurdere/beskrive enkelte momenter ved hundens atferd. Det er en høy svarprosent på disse spørsmålene.

Hunden min kan beskrives som:

Kontaktsøkende

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	1	0,2%
2- lite riktig	10	1,7%
3 - hverken riktig eller uriktig	28	4,7%
4 - ganske riktig	153	25,7%
5 - Meget riktig	404	67,8%
N	596	

Lettlært

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	2	0,3%
2- lite riktig	15	2,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	69	11,6%
4 - ganske riktig	255	42,8%
5 - Meget riktig	255	42,8%
N	596	

Tøff

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	19	3,2%
2- lite riktig	63	10,6%
3 - hverken riktig eller uriktig	188	31,6%
4 - ganske riktig	186	31,3%
5 - Meget riktig	139	23,4%
N	595	

Skvetten

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	187	31,3%
Lite riktig	163	27,3%
Hverken riktig eller galt	138	23,1%
Ganske riktig	84	14,1%
Meget riktig	25	4,2%
N	597	

Bjeffer i meste laget

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	173	29,0%
Lite riktig	119	20,0%
Hverken riktig eller uriktig	135	22,7%
Ganske riktig	131	22,0%
Meget riktig	38	6,4%
N	596	

Nysgjerrig

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	3	0,5%
2- lite riktig	6	1,0%
3 - hverken riktig eller uriktig	51	8,6%
4 - ganske riktig	228	38,3%
5 - Meget riktig	307	51,6%
N	595	

Rastløs

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	181	30,3%
Lite riktig	173	29,0%
Hverken riktig eller galt	162	27,1%
Ganske riktig	66	11,1%
Meget riktig	15	2,5%
N	597	

Trygg

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	3	0,5%
2- lite riktig	11	1,8%
3 - hverken riktig eller uriktig	42	7,0%
4 - ganske riktig	212	35,6%
5 - Meget riktig	328	55,0%
N	596	

Selvstendig

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	2	0,3%
2- lite riktig	17	2,9%
3 - hverken riktig eller uriktig	88	14,8%
4 - ganske riktig	246	41,3%
5 - Meget riktig	243	40,8%
N	596	

Engstelig i enkelte situasjoner

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	127	21,4%
2- lite riktig	169	28,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	121	20,4%
4 - ganske riktig	139	23,4%
5 - Meget riktig	38	6,4%
N	594	

Glad

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	2	0,3%
2- lite riktig	3	0,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	12	2,0%
4 - ganske riktig	128	21,5%
5 - Meget riktig	449	75,6%
N	594	

Humørsyk

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	366	61,7%
2- lite riktig	125	21,1%
3 - hverken riktig eller uriktig	78	13,2%
4 - ganske riktig	20	3,4%
5 - Meget riktig	4	0,7%
N	593	

Pysete/pinglete

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	278	46,6%
2- lite riktig	128	21,5%
3 - hverken riktig eller uriktig	113	19,0%
4 - ganske riktig	64	10,7%
5 - Meget riktig	13	2,2%
N	596	

Full av temperament

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	169	28,3%
2- lite riktig	135	22,6%
3 - hverken riktig eller uriktig	185	31,0%
4 - ganske riktig	80	13,4%
5 - Meget riktig	28	4,7%
N	597	

UØNSKET ATFERD OVERFOR ANDRE HUNDER

LØSE HUNDER

Hender det at hunden, når den er **LØS**, slåss (alvorlig) med andre hunder av

Samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	388	65,4%
Sjelden	135	22,8%
Av og til	54	9,1%
Ofte	9	1,5%
Svært ofte	7	1,2%
N	593	

Motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	513	87,2%
Sjelden	60	10,2%
Av og til	13	2,2%
Ofte	1	0,2%
Svært ofte	1	0,2%
N	588	

I BÅND

Hender det at hunden, når den er i **BÅND**, viser aggressive signaler eller utagerter mot andre hunder av

Samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	289	48,4%
Sjelden	116	19,4%
Av og til	103	17,3%
Ofte	57	9,5%
Svært ofte	32	5,4%
N	597	

Motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	399	67,4%
Sjelden	119	20,1%
Av og til	45	7,6%
Ofte	16	2,7%
Svært ofte	13	2,2%
N	592	

Har hunden noen gang bitt andre hunder.

Av samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	505	85,3%
Sjelden	77	13,0%
Av og til	9	1,5%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	1	0,2%
N	592	

Av motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	565	95,6%
Sjelden	24	4,1%
Av og til	2	0,3%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	0	0,0%
N	591	

Hvis hunden ofte reagerer på andre hunder, kryss av hvis den reagerer spesielt på;

Navn	Antall	Prosent
Store hunder	153	33,4%
Små hunder	88	19,2%
Valper	32	7,0%
Hund med høyt energinivå	142	31,0%
Annet	75	16,4%
Reagerer ikke på andre hunder	161	35,2%
N	458	

UØNSKET ATFERD OVERFOR MENNESKER

FOR VOLDSOM LEK

For voldsom lek med barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	451	76,3%
Sjelden	74	12,5%
Av og til	25	4,2%
Ofte	10	1,7%
Svært ofte	2	0,3%
Vet ikke	29	4,9%
N	591	

For voldsom lek med voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	426	71,6%
Sjelden	104	17,5%
Av og til	55	9,2%
Ofte	5	0,8%
Svært ofte	4	0,7%
Vet ikke	1	0,2%
N	595	

For voldsom lek med fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	477	80,3%
Sjelden	57	9,6%
Av og til	32	5,4%
Ofte	4	0,7%
Svært ofte	5	0,8%
Vet ikke	19	3,2%
N	594	

For voldsom lek med fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	478	80,6%
Sjelden	59	9,9%
Av og til	18	3,0%
Ofte	7	1,2%
Svært ofte	3	0,5%
Vet ikke	28	4,7%
N	593	

KNURRING

Knurring på voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	561	94,3%
Sjelden	28	4,7%
Av og til	4	0,7%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	1	0,2%
Vet ikke	1	0,2%
N	595	

Knurring på fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	527	88,6%
Sjelden	47	7,9%
Av og til	16	2,7%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	2	0,3%
Vet ikke	3	0,5%
N	595	

Knurring på barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	562	94,9%
Sjelden	18	3,0%
Av og til	1	0,2%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	0	0,0%
Vet ikke	11	1,9%
N	592	

Knurring på fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	554	93,7%
Sjelden	26	4,4%
Av og til	7	1,2%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	0	0,0%
Vet ikke	4	0,7%
N	591	

GLEFSING/NAPPING/BITING

Glefsing/napping på voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	493	82,4%
Meget sjelden	63	10,5%
Av og til	24	4,0%
Noen ganger	10	1,7%
Flere ganger	7	1,2%
Vet ikke	1	0,2%
N	598	

Glefsing/napping på fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	534	89,7%
Meget sjelden	34	5,7%
Av og til	17	2,9%
Noen ganger	2	0,3%
Flere ganger	3	0,5%
Vet ikke	5	0,8%
N	595	

Glefsing/napping på barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	534	90,2%
Meget sjelden	31	5,2%
Av og til	9	1,5%
Noen ganger	6	1,0%
Flere ganger	2	0,3%
Vet ikke	10	1,7%
N	592	

Glefsing/napping på fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	555	93,6%
Meget sjelden	21	3,5%
Av og til	6	1,0%
Noen ganger	2	0,3%
Flere ganger	0	0,0%
Vet ikke	9	1,5%
N	593	

Bitt voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	574	96,5%
Meget sjelden	16	2,7%
Av og til	1	0,2%
Noen ganger	1	0,2%
Flere ganger	2	0,3%
Vet ikke	1	0,2%
N	595	

Bitt fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	583	98,3%
Meget sjelden	9	1,5%
Av og til	0	0,0%
Noen ganger	0	0,0%
Flere ganger	0	0,0%
Vet ikke	1	0,2%
N	593	

Bitt barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	584	98,5%
Meget sjelden	2	0,3%
Av og til	0	0,0%
Noen ganger	0	0,0%
Flere ganger	1	0,2%
Vet ikke	6	1,0%
N	593	

Bitt fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	591	99,5%
Meget sjelden	1	0,2%
Av og til	0	0,0%
Noen ganger	0	0,0%
Flere ganger	0	0,0%
Vet ikke	2	0,3%
N	594	

Fjerning av mat/godbit/leke/bytte e.l.

Navn	Antall	Prosent
Aldri	495	90,2%
Meget sjelden	37	6,7%
Av og til	10	1,8%
Ofte	5	0,9%
Svært ofte	2	0,4%
N	549	

Hender det at dette skjer uprovosert/uten åpenbar grunn?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	528	96,4%
Meget sjelden	13	2,4%
Av og til	4	0,7%
Ofte	3	0,5%
Svært ofte	0	0,0%
N	548	

Tegn på aggresjon

«Hender det at hunden viser tegn til aggresjon»?

v/bading/børsting/stelling

Navn	Antall	Prosent
Aldri	480	87,3%
Meget sjelden	46	8,4%
Av og til	17	3,1%
Ofte	6	1,1%
Svært ofte	1	0,2%
N	550	

Hvis et familiemedlem går mot hunden når den spiser

Navn	Antall	Prosent
Aldri	547	99,1%
Meget sjelden	4	0,7%
Av og til	1	0,2%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	0	0,0%
N	552	

Hvis et familiemedlem stirrer på hunden

Navn	Antall	Prosent
Aldri	542	98,5%
Meget sjelden	7	1,3%
Av og til	1	0,2%
Ofte	0	0,0%
Svært ofte	0	0,0%
N	550	

Hvis en fremmed person prøver å klappe hunden?

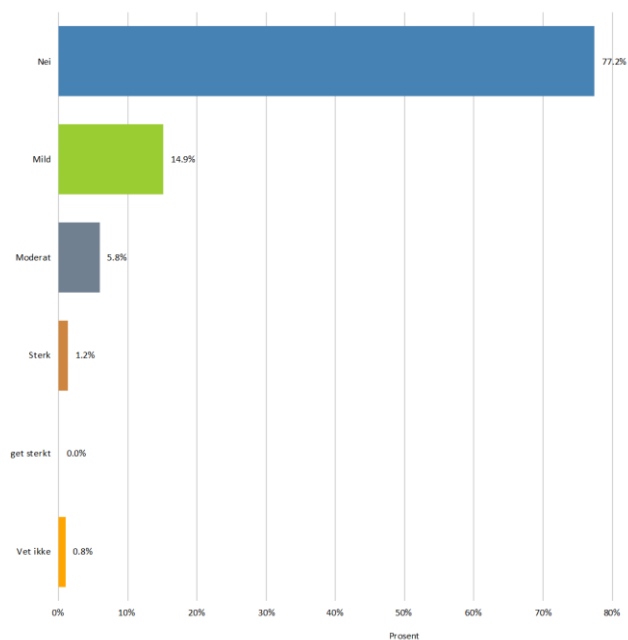
Navn	Antall	Prosent
Aldri	525	94,9%
Meget sjelden	20	3,6%
Av og til	5	0,9%
Ofte	3	0,5%
Svært ofte	0	0,0%
N	553	

ANGST OG FRYKT

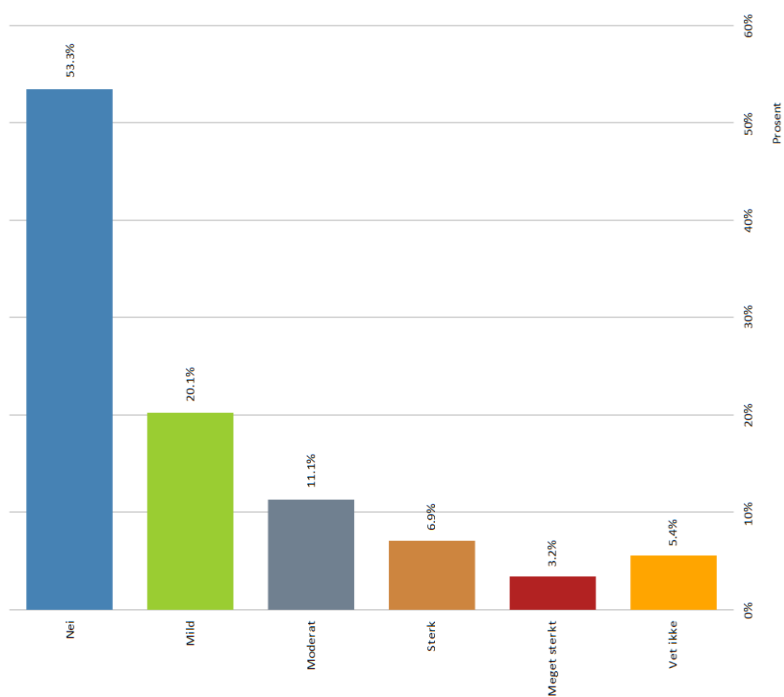
Viser hunden frykt i hvis den blir utsatt for støy knyttet til noen av de situasjonene under?

Sterk trafikk?

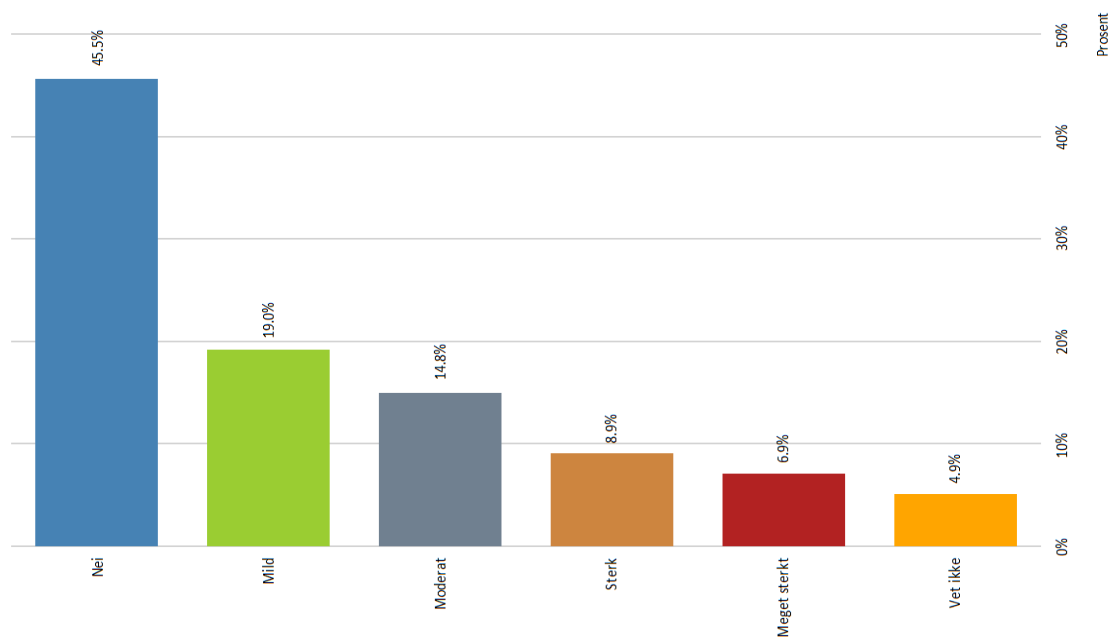
Navn	Antall	Prosent
Nei	455	77,2%
Mild	88	14,9%
Moderat	34	5,8%
Sterk	7	1,2%
Meget sterkt	0	0,0%
Vet ikke	5	0,8%
N	589	

Tordenvær?

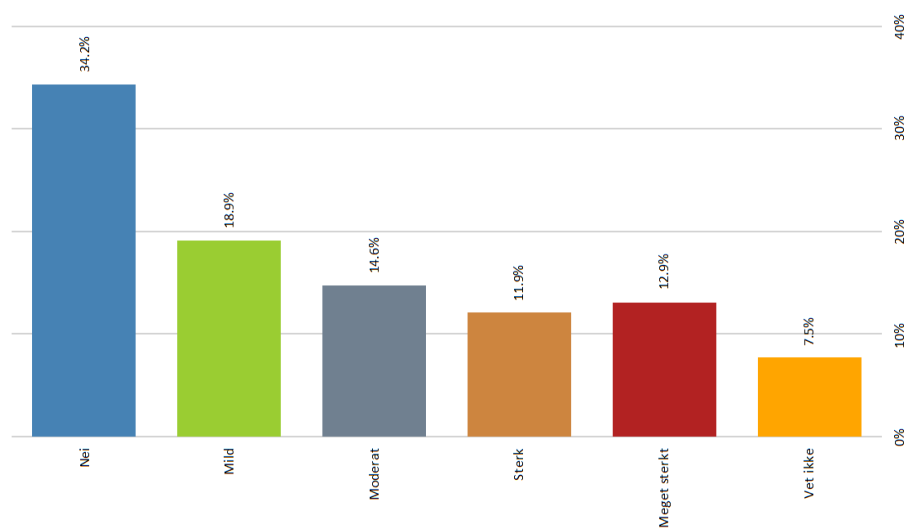
Navn	Antall	Prosent
Nei	316	53,3%
Mild	119	20,1%
Moderat	66	11,1%
Sterk	41	6,9%
Meget sterkt	19	3,2%
Vet ikke	32	5,4%
N	593	

Skudd/høye smell?

Navn	Antall	Prosent
Nei	270	45,5%
Mild	113	19,0%
Moderat	88	14,8%
Sterk	53	8,9%
Meget sterkt	41	6,9%
Vet ikke	29	4,9%
N	594	

Fyrverkeri (nyttårsaftnen)?

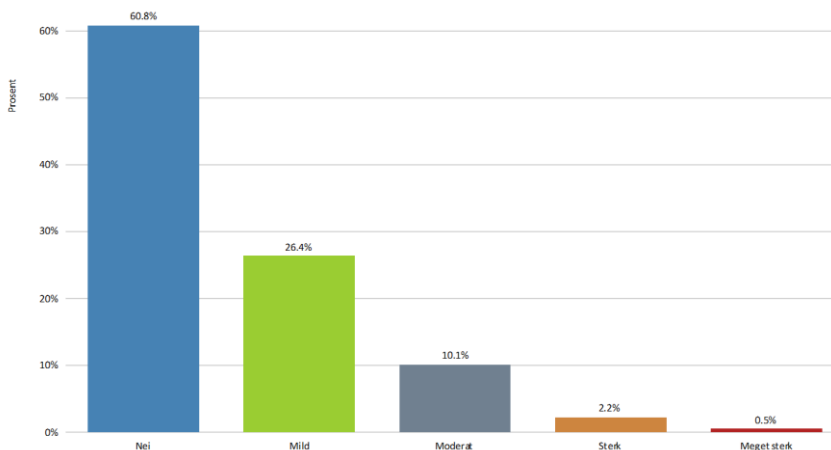

Navn	Antall	Prosent
Nei	204	34,2%
Mild	113	18,9%
Moderat	87	14,6%
Sterk	71	11,9%
Meget sterkt	77	12,9%
Vet ikke	45	7,5%
N	597	

Viser hunden angst når den for første gang blir utsatt for en ukjent situasjon (bilkjøring, heis el)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	334	55,9%
Mild	194	32,4%
Moderat	53	8,9%
Sterk	11	1,8%
Meget sterk	4	0,7%
Vet ikke	2	0,3%
N	598	

Når hunden blir børstet, badet, kloklipp o.l. av familiemedlemmer?

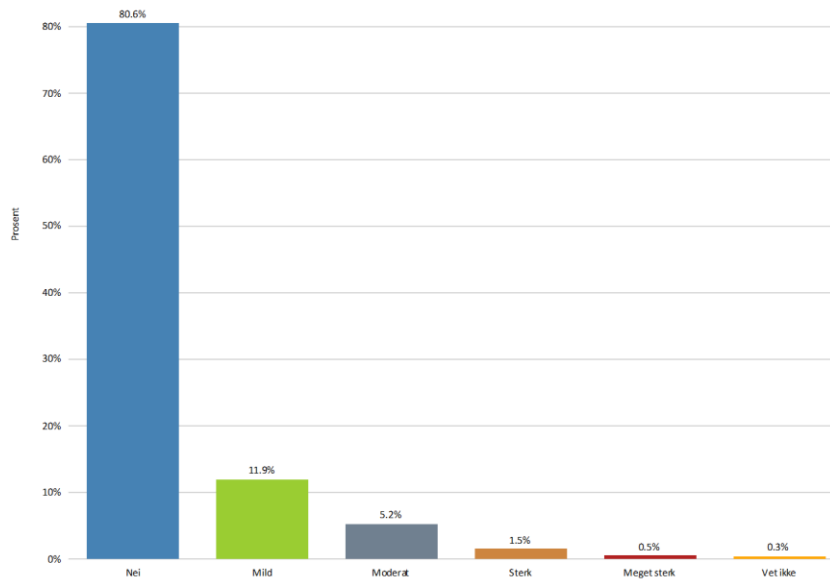

Navn	Antall	Prosent
Nei	362	60,8%
Mild	157	26,4%
Moderat	60	10,1%
Sterk	13	2,2%
Meget sterk	3	0,5%
N	595	

Redd for å gå i bratte/åpne trapper?

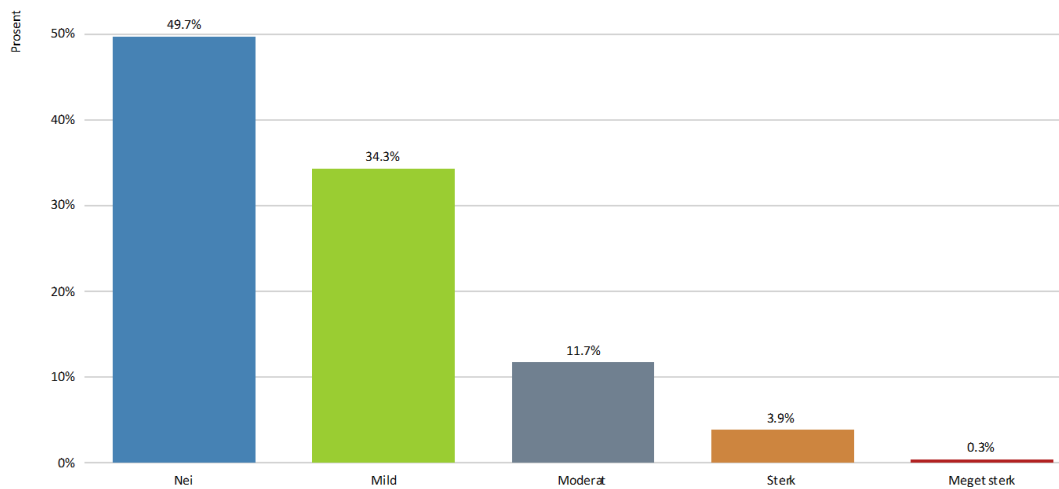
Navn	Antall	Prosent
Nei	445	74,5%
Mild	82	13,7%
Moderat	44	7,4%
Sterk	11	1,8%
Meget sterk	2	0,3%
Vet ikke	13	2,2%
N	597	

Viser hunden tegn på angst når den blir forlatt alene hjemme, i bilen o.l. (sepasjonsangst)

Navn	Antall	Prosent
Nei	481	80,6%
Mild	71	11,9%
Moderat	31	5,2%
Sterk	9	1,5%
Meget sterk	3	0,5%
Vet ikke	2	0,3%
N	597	

Er hunden redd for støyende objekter som støvsuger o.l.?

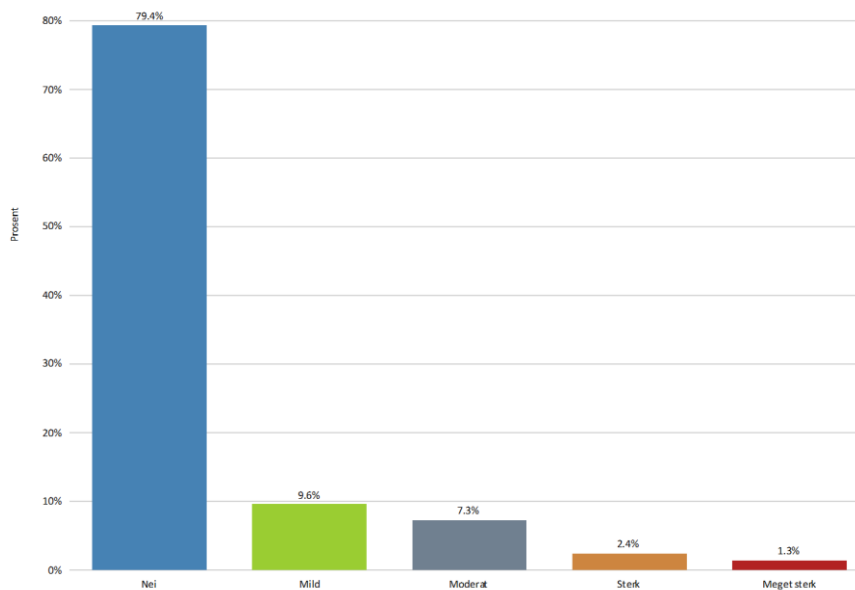
Navn	Antall	Prosent
Nei	297	49,7%
Mild	205	34,3%
Moderat	70	11,7%
Sterk	23	3,9%
Meget sterk	2	0,3%
N	597	

Redd for å gå på glatte / blanke gulv?

Navn	Antall	Prosent
Nei	524	87,8%
Mild	42	7,0%
Moderat	14	2,3%
Sterk	6	1,0%
Meget sterk	1	0,2%
Vet ikke	10	1,7%
N	597	

ANGST FOR ANDRE HUNDER

Hund av samme/større størrelse?

Navn	Antall	Prosent
Nei	471	79,4%
Mild	57	9,6%
Moderat	43	7,3%
Sterk	14	2,4%
Meget sterk	8	1,3%
N	593	

Hund av mindre størrelse?

Navn	Antall	Prosent
Nei	515	86,7%
Mild	37	6,2%
Moderat	28	4,7%
Sterk	10	1,7%
Meget sterk	4	0,7%
N	594	

ANGST FOR MENNESKER FREMMEDE

Fremmed voksen mann?

Navn	Antall	Prosent
Nei	539	90,3%
Mild	39	6,5%
Moderat	15	2,5%
Sterk	4	0,7%
Meget sterk	0	0,0%
N	597	

Fremmed voksen kvinne?

Navn	Antall	Prosent
Nei	546	91,9%
Mild	33	5,6%
Moderat	14	2,4%
Sterk	1	0,2%
Meget sterk	0	0,0%
N	594	

Fremmede barn?

Navn	Antall	Prosent
Nei	549	92,7%
Mild	27	4,6%
Moderat	15	2,5%
Sterk	1	0,2%
Meget sterk	0	0,0%
N	592	

Redd når en ukjent person kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Nei	544	91,7%
Mild	33	5,6%
Moderat	12	2,0%
Sterk	3	0,5%
Meget sterk	1	0,2%
N	593	

Redd hvis fremmed prøver å klappe hunden?

Navn	Antall	Prosent
Nei	549	92,1%
Mild	32	5,4%
Moderat	8	1,3%
Sterk	6	1,0%
Meget sterk	1	0,2%
N	596	

FAMILIEMEDLEMMER

Hunden er redd voksne i familien?

Navn	Antall	Prosent
Nei	592	99,2%
Mild	4	0,7%
Moderat	1	0,2%
Sterk	0	0,0%
Meget sterk	0	0,0%
N	0	0,0%
	740	

Hunden er redd barn i familien?

Navn	Antall	Prosent
Nei	305	98,4%
Mild	4	1,3%
Moderat	1	0,3%
Sterk	0	0,0%
Meget sterk	0	0,0%
Vet ikke	0	0,0%
N	310	

HUNDEN OG BJEFFING

«Hender det at hunden bjeffer på»

Bjeffing på barn i familien?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	205	66,6%
Sjelden	54	17,5%
Av og til	39	12,7%
Ofte	8	2,6%
Svært ofte	0	0,0%
Vet ikke	2	0,6%
N	308	

Bjeffing på voksne i familien?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	330	55,6%
Sjelden	117	19,7%
Av og til	109	18,4%
Ofte	29	4,9%
Svært ofte	7	1,2%
Vet ikke	2	0,3%
N	594	

Bjeffing på fremmede barn?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	362	60,8%
Sjelden	121	20,3%
Av og til	91	15,3%
Ofte	18	3,0%
Svært ofte	3	0,5%
N	595	

Bjeffing på fremmede voksne?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	287	48,5%
Sjelden	157	26,5%
Av og til	113	19,1%
Ofte	31	5,2%
Svært ofte	4	0,7%
N	592	

Bjeffing når det ringer på døra?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	222	37,3%
Sjelden	86	14,5%
Av og til	93	15,6%
Ofte	76	12,8%
Svært ofte	118	19,8%
N	595	

Bjeffing når kjente kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	252	42,2%
Sjelden	82	13,7%
Av og til	102	17,1%
Ofte	86	14,4%
Svært ofte	75	12,6%
N	597	

Når fremmede kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	251	42,1%
Sjelden	95	15,9%
Av og til	89	14,9%
Ofte	82	13,8%
Svært ofte	79	13,3%
N	596	

Når noen går forbi bilen?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	371	62,2%
Sjelden	110	18,5%
Av og til	71	11,9%
Ofte	22	3,7%
Svært ofte	12	2,0%
Vet ikke	10	1,7%
N	596	

Bjeffing når noen går forbi hus hage?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	123	20,7%
Sjelden	130	21,9%
Av og til	164	27,6%
Ofte	94	15,8%
Svært ofte	80	13,5%
Vet ikke, har ikke hage der hunden oppholder seg	3	0,5%
N	594	

I møte med fremmede mennesker (eks. ute på tur)?

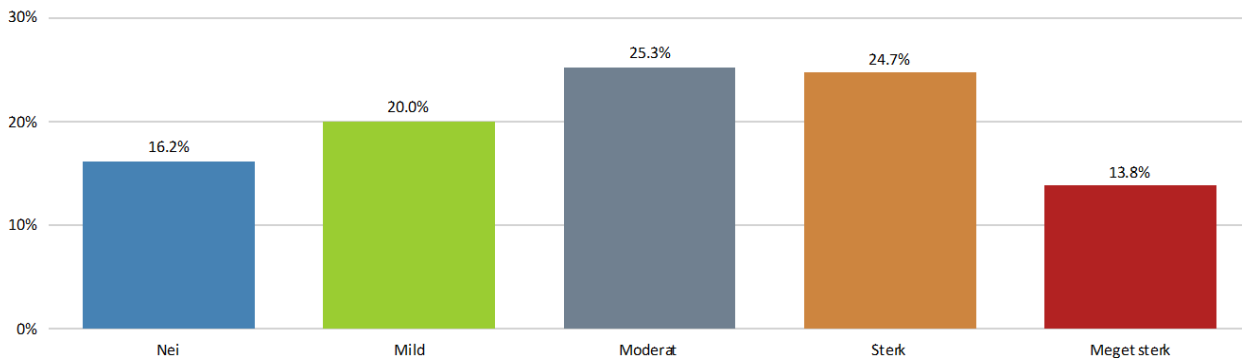
Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	362	60,6%
Sjelden	139	23,3%
Av og til	73	12,2%
Ofte	19	3,2%
Svært ofte	4	0,7%
N	597	

Bjeffing i møte med fremmede hunder?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	162	27,1%
Sjelden	137	22,9%
Av og til	162	27,1%
Ofte	78	13,1%
Svært ofte	58	9,7%
N	597	

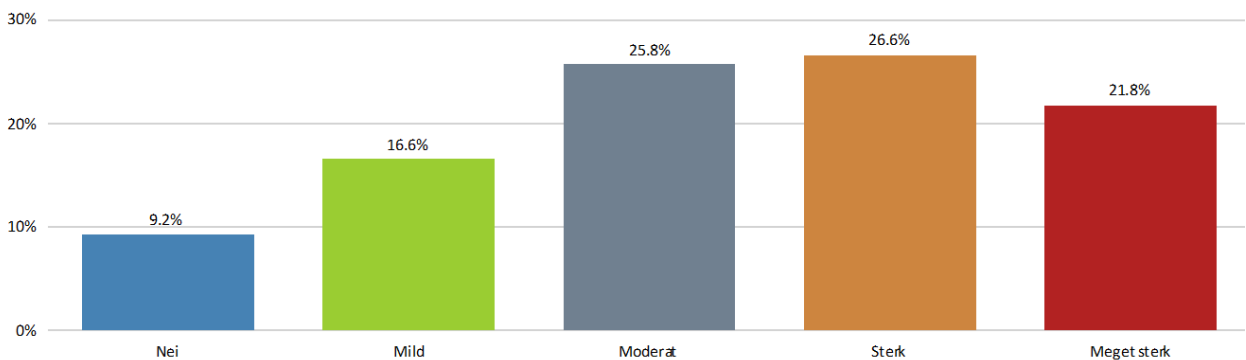
JAKTATFERD

**Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter):
Når den ser/lukter vilt (rådyr, hare osv)**

Navn	Antall	Prosent
Nei	96	16,2%
Mild	119	20,0%
Moderat	150	25,3%
Sterk	147	24,7%
Meget sterk	82	13,8%
N	594	

Når katter eller andre smådyr løper fra den

Navn	Antall	Prosent
Nei	55	9,2%
Mild	99	16,6%
Moderat	154	25,8%
Sterk	159	26,6%
Meget sterk	130	21,8%
N	597	

Når joggere/skiløpere/syklister passerer

Navn	Antall	Prosent
Nei	387	65,2%
Mild	121	20,4%
Moderat	55	9,3%
Sterk	21	3,5%
Meget sterk	10	1,7%
N	594	

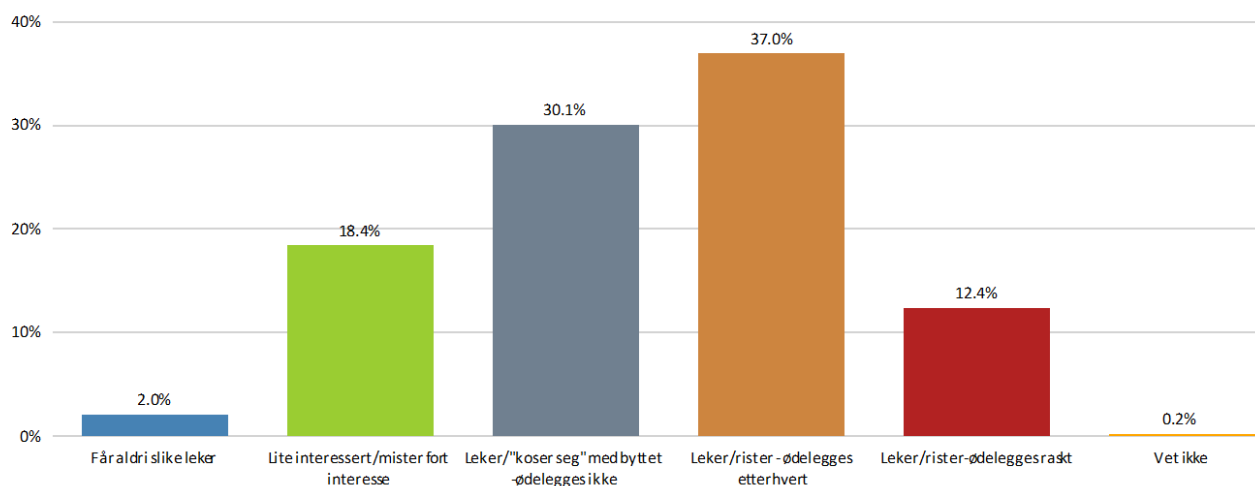
Når barn leker/løper forbi

Navn	Antall	Prosent
Nei	367	61,8%
Mild	145	24,4%
Moderat	61	10,3%
Sterk	17	2,9%
Meget sterk	4	0,7%
N	594	

Har hunden bærelyst?

Navn	Antall	Prosent
Nei	228	40,7%
Mild	139	24,8%
Moderat	144	25,7%
Sterk	35	6,3%
Meget sterk	14	2,5%
N	560	

Hva gjør hunden hvis den får en tøydøkker/"kosedyr" o.l.?

Navn	Antall	Prosent
Får aldri slike leker	12	2,0%
Lite interessert/mister fort interesse	110	18,4%
Leker/"koser seg" med byttet ødelegges ikke	180	30,1%
Leker/rister - ødelegges etterhvert	221	37,0%
Leker/rister-ødelegges raskt	74	12,4%
Vet ikke	1	0,2%
N	598	

Tegn på stress

Stress/ubehag ved bilkjøring?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	365	61,2%
Mild/sjelden	82	13,8%
Moderat/av og til	93	15,6%
Sterk/ofte	38	6,4%
Meget sterk/ofte	18	3,0%
Vet ikke	0	0,0%
N	596	

Sammen med andre hunder?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	414	69,6%
Mild/sjelden	96	16,1%
Moderat/av og til	60	10,1%
Sterk/ofte	20	3,4%
Meget sterk/svært ofte	5	0,8%
N	595	

Tegn til stress under lek?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	471	79,0%
Mild/sjelden	88	14,8%
Moderat	30	5,0%
Sterk/ganske ofte	3	0,5%
Meget sterk/ofte	2	0,3%
Vet ikke	2	0,3%
N	596	

På nye steder?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	400	67,1%
Mild/sjelden	139	23,3%
Moderat/av og til	49	8,2%
Sterk/ofte	5	0,8%
Meget sterk/ofte	3	0,5%
N	596	

Roer hunden seg raskt ned etter stress?

Navn	Antall	Prosent
Nei/svært seint	8	1,4%
Mild/seint	16	2,7%
Moderat	77	13,2%
Ganske raskt	211	36,1%
Meget raskt	241	41,2%
Vet ikke	32	5,5%
N	585	

Hunden er avslappet hjemme

Navn	Antall	Prosent
Stemmer bra	547	91,8%
Stemmer delvis	45	7,6%
Hverken avslappet eller urolig	2	0,3%
Stemmer lite	2	0,3%
Stemmer ikke	0	0,0%
N	596	

Svarer hundens mentalitet(gemytt) til de forventningene du hadde da du valgte denne rasen?

Navn	Antall	Prosent
Ja	536	90,2%
Nei	27	4,5%
Vet ikke	31	5,2%
N	594	

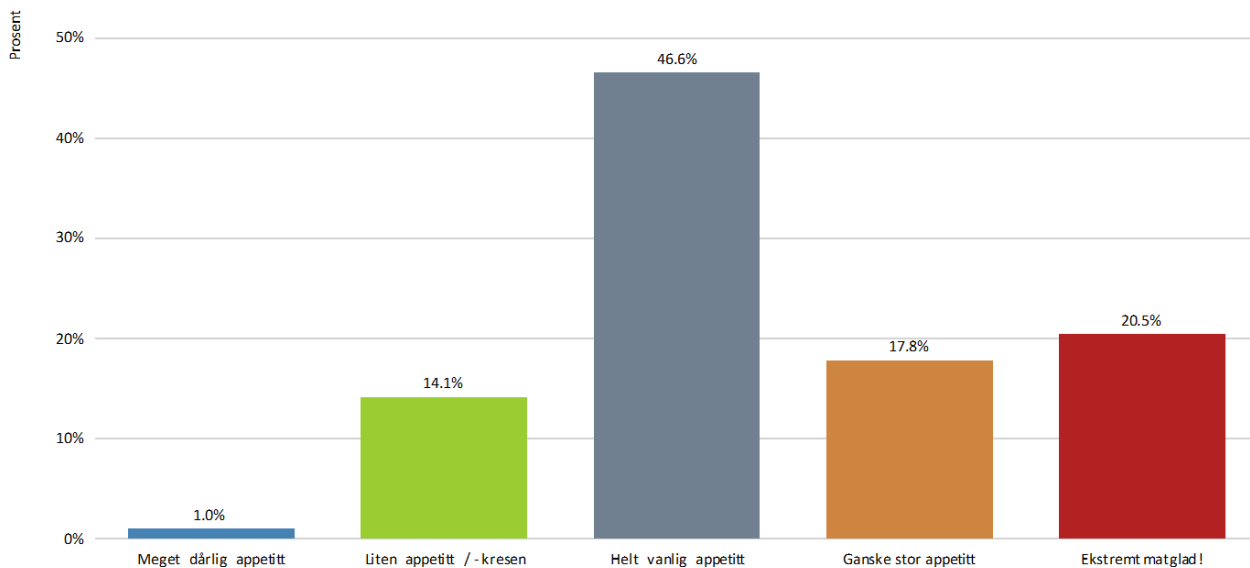
Har hunden uvaner (tendens til repeterende atferd, hyppig slikking, biting o.l.)?

Navn	Antall	Prosent
Nei, hunden har ikke slik atferd	517	88,1%
Ja, hyppig biting i poter	21	3,6%
JA, mye slikking forbein	27	4,6%
JA stadig slikking/biting flanke/lår	15	2,6%
JA, jager hale meget ofte	20	3,4%
Ja, annet	8	1,4%
N	587	

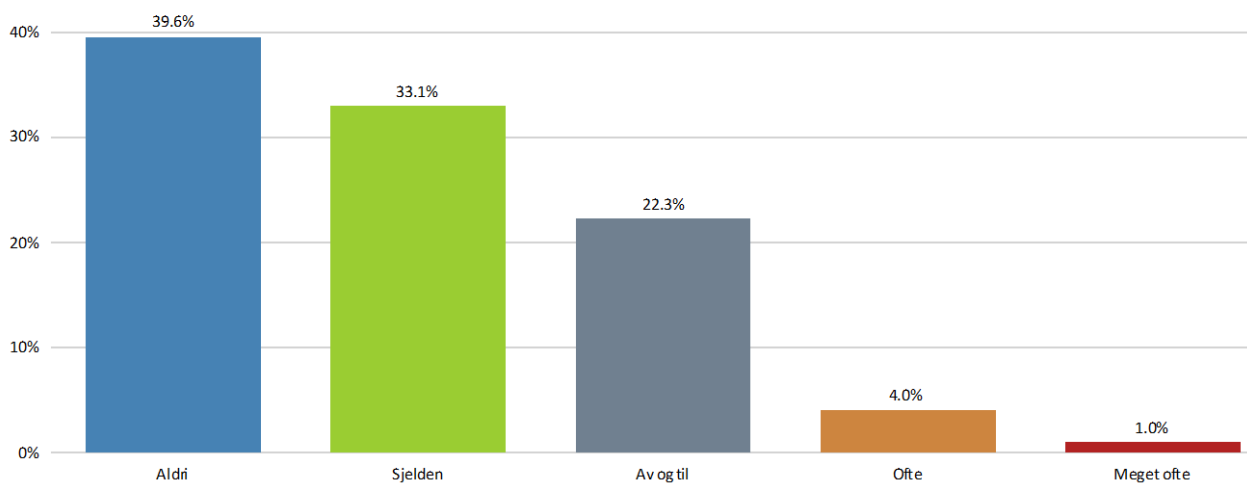
TIL SLUTT NOEN «ANDRE ATFERDSTREKK» 😊

Er hunden glad i mat?

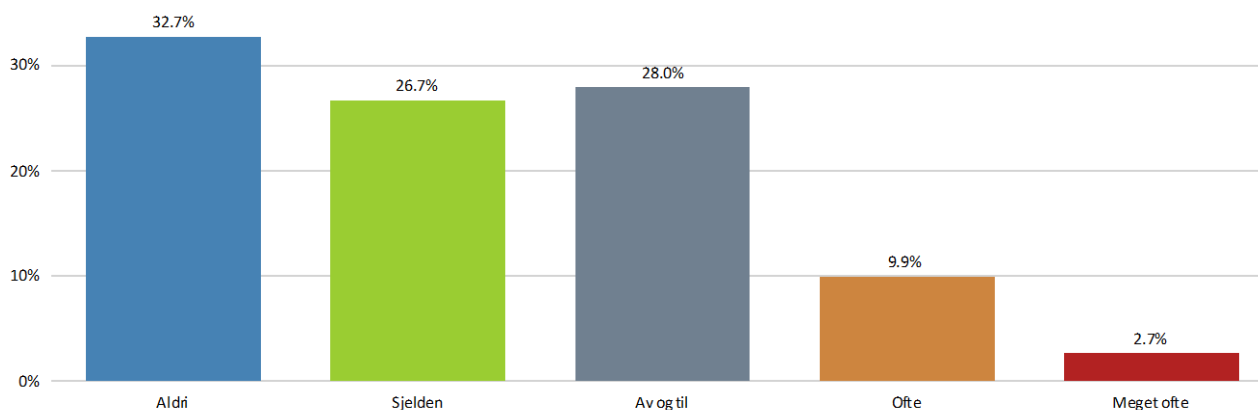
Navn	Antall	Prosent
Meget dårlig appetitt	6	1,0%
Liten appetitt / -kresen	84	14,1%
Helt vanlig appetitt	278	46,6%
Ganske stor appetitt	106	17,8%
Ekstremt matglad!	122	20,5%
N	596	

Hender det at hunden stjeler mat (inne)?

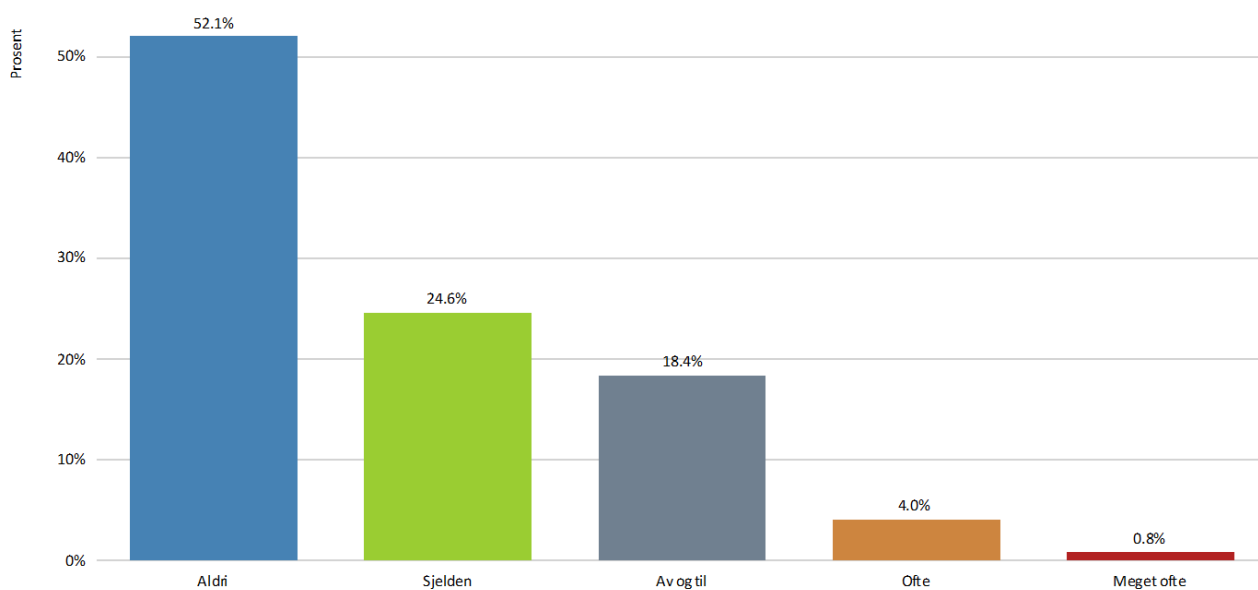
Navn	Antall	Prosent
Aldri	236	39,6%
Sjelden	197	33,1%
Av og til	133	22,3%
Ofte	24	4,0%
Meget ofte	6	1,0%
N	596	

Hvis den får mulighet; hender det at hunden spiser møkk/avføring?

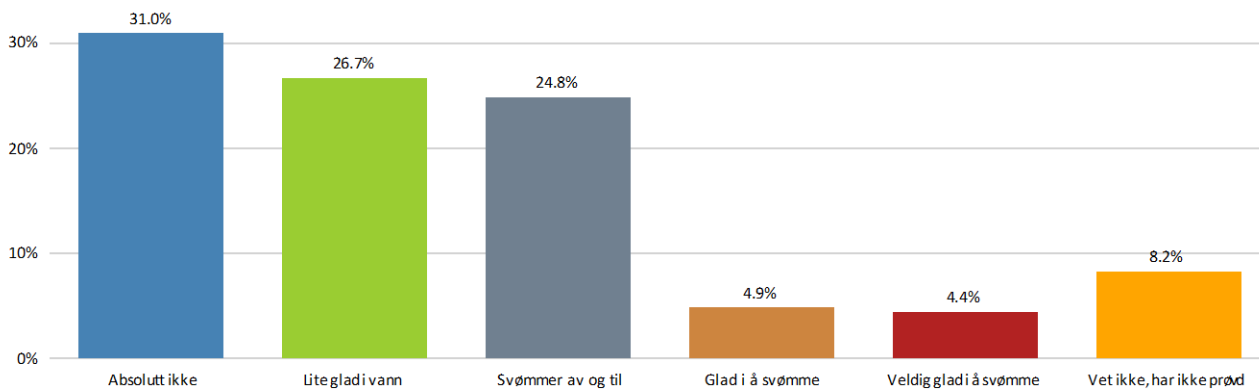
Navn	Antall	Prosent
Aldri	195	32,7%
Sjelden	159	26,7%
Av og til	167	28,0%
Ofte	59	9,9%
Meget ofte	16	2,7%
N	596	

Hvis den får mulighet; hender det at hunden ruller seg i møkk/avføring?

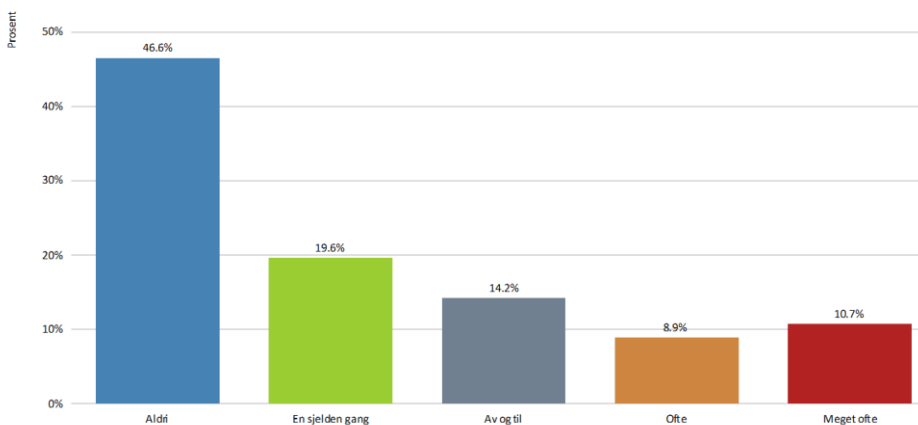
Navn	Antall	Prosent
Aldri	309	52,1%
Sjelden	146	24,6%
Av og til	109	18,4%
Ofte	24	4,0%
Meget ofte	5	0,8%
N	593	

Er hunden glad i å svømme?

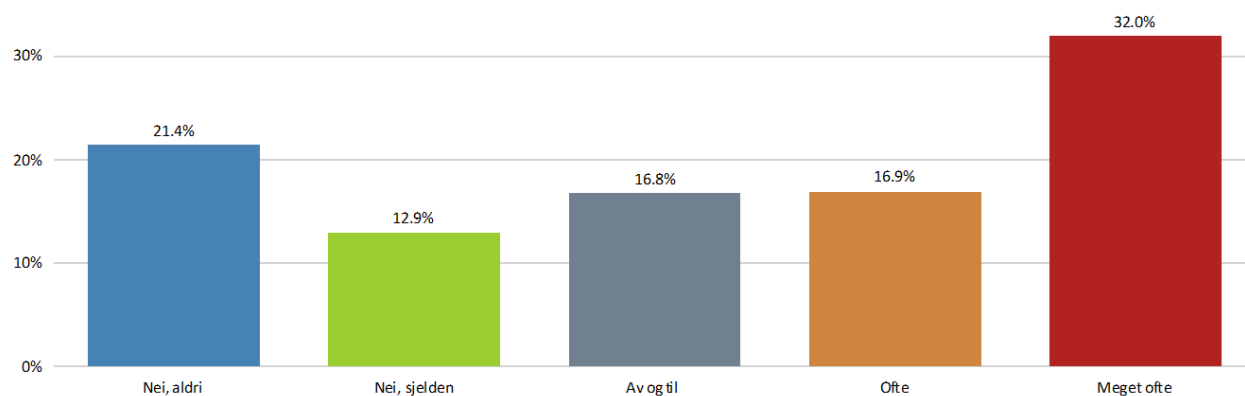
Navn	Antall	Prosent
Absolutt ikke	185	31,0%
Lite glad i vann	159	26,7%
Svømmer av og til	148	24,8%
Glad i å svømme	29	4,9%
Veldig glad i å svømme	26	4,4%
Vet ikke, har ikke prøvd	49	8,2%
N	596	

Sover hunden din i sengen?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	278	46,6%
En sjelden gang	117	19,6%
Av og til	85	14,2%
Ofte	53	8,9%
Meget ofte	64	10,7%
N	597	

Får hunden ligge i vanlig sofa?

Navn	Antall	Prosent
Nei, aldri	128	21,4%
Nei, sjelden	77	12,9%
Av og til	100	16,8%
Ofte	101	16,9%
Meget ofte	191	32,0%
N	597	

Oppsummering

Generell del

1. I undersøkelsen kom det inn 599 besvarelser. I forhold til de ca 1634 Finsk lapphund som er registrert i NKK 10 årsperioden (2006-2015) utgjør det en «svarprosent» på ca 37%. Det er et meget bra resultat.
2. Kjønn: totalt 599 (48% hannhunder / 52% tisper)
3. 6,5% av hundene var kastrerte, 8,7% av hannhundene og 4,5% av tispene. Litt flere hunder kastreres av helseårsaker i forhold til uønsket atferd. Hos tisper var flertallet kastrert pga helse, mens hos hannhunder var en liten overvekt kastrert pga atferdsårsaker.
4. Det er bare spesifisert dødsårsaker på 23 hunder som gjør tallene litt usikre. Det som er nevnt hyppigst er kreft, sykdommer i hjernen og atferdsproblemer.
5. Eierne er meget positive til å delta med ytterligere spørsmål og blodprøver for å støtte forskningen på rasen.

Helse

- 599 svarte på spørsmålet om hundens generelle helse. 93,5% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 6,1% er middels fornøyd, mens 0,5% vurderer den til dårlig/meget dårlig.
- 23,9% responderte på at hunden har hatt problemer med hud/pels/øre.
- Det er registrert flest hunder med kløe/hudirritasjon, analkjertelproblem, ørebetennelse og røde/såre poter.
- For tannfeil er det tannmangel og tannstein som er hyppigst registrert i rasen
- 68 av hundene (11,5%) har hatt “vedvarende eller alvorlige” fordøyelsesproblemer.
- 6 hunder er registrert med betennelse i bukspyttkjertelen.
- 40 hunder (6,7%) oppgis med brokk; 37 spesifisert som navlebrokk, 1 lyskebrokk.
- 6 eiere oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom
- Ca 7,7% av eierne (46 stykk) rapporterte om generelle symptomer fra luftveiene på hundene.
- Kennelhoste (97 hunder), nesemidd (30 hunder) er de vanligste rapporterte enkeltårsakene.
- Øyesykdommer er rapportert hos 96 hunder (16,1% av hundene), anmerkninger på rennende øyne og øyebetennelse er hyppigst.
- De fleste eiere oppgir at de oppfatter at hundene har normalt syn (94,3%), mens 29 eiere (4,8%) mener at synet er litt nedsatt. 4 sier at hunden ser dårlig og 1 hund oppgis som blind.
- For 35 hunder (5,8%) oppgis det problemer i ledd/muskel skjelett.
  - Patellaluksasjon er registrert hos 4 hunder.
  - Artrose er registrert hos 13 hunder.
  - Korsbåndskade hos 2 hunder.
  - Uspesifikk halthet hos 11 hunder.
  - Det er rapportert stivhet på 16 hunder og tegn på smerter hos 11 hunder.
- 346 av hundene (57,8%) i undersøkelsen er HD røntget, 94 (27,2% av de HD-røntgede) er oppgitt med HD.
- 109 hunder er AD-røntget, 4 har AD.
- Det er anmerkninger på epilepsi-lignende tilfeller / epilepsi hos 16 hunder.
- Forhudskatarr (~19%) er hyppigste anmerkning på reproduksjonsorganer hos hannhunder.
- Hos tisper er det innbilt svangerskap (53 hunder/ ~17%) som er hyppigst.
- Det er bare registrert 2 tilfelle av akutt nyresvikt, men 23 eiere har krysset av for at hunden har hatt urinveisinfeksjon/nyrebekkenbetennelse;
- Det er registrert 10 tilfeller av hormonelle sykdommer.

- 36 eiere (6,1%) oppgir at hunden har hatt kuler/kreftsykdom. De fleste er svulster i hud (23). 10 eiere oppgir «annet» under kreft.
- Det er bare registreringer på dødsårsaker på 23 hunder som gjør tallene litt usikre. Det er registrert flest tilfeller av kreft, sykdommer i hjernen og atferdsproblemer.

Atferd

- 93,5% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 6,1% er middels fornøyd, mens 0,5% vurderer den til dårlig/meget dårlig.
- 97,1% oppfatter hundene som glade (riktig/meget riktig), 90,6% som trygge, og 54,7% som tøffe.
- ~29,8% karakteriseres som engstelige i noen situasjoner (riktig/meget riktig), 12,9% oppgis som «pysete» («ganske riktig/meget riktig»).
- Ca 14,9% av hunden kan vise aggressive signaler (“ofte-svært ofte») mot andre hunder av samme kjønn når de går i bånd, og 2,7% slåss ofte når de er løse.
- Den rapporterte frekvensen av knurring på voksne fremmede er ca 0,3%.
- Svært få hunder viser tegn til aggresjon hvis fremmede forsøker å klappe hunden.
- 1,2% av hundene ser ut til å ha relativt sterk/meget sterk angst for høye smell/skudd, mens 24,8% har sterk eller meget sterk angst for fyrverkeri.
- 2% av hundene har sterk angst for å være alene hjemme (sterkt/meget sterkt)
- Rundt 5,9% av hundene bjeffer ofte på fremmede voksne
- Ca 32,6% har en tendens til å bjeffe på dørklokken.
- 29,3% bjeffer ofte eller svært ofte når noen går forbi hus/hage
- Ellers viser 38,5% “sterk eller meget sterk ”trang til å løpe etter vilt, mens 48,4% vil gjerne løpe etter katter.
- 8,8% av hundene har sterk/meget sterk bærelyst.
- Ca 11,9% av hundene viser tendens til ulike repeterende “aktiviteter”, hyppigst oppgitt er tendens til å slikke på forbein/bite i poter.

Arbeidet videre.

Klubben klarte å få en god svarprosent og har nå fått en rapport over forekomsten av en del helse og atferds-utfordringer i rasen. Helseundersøkelsen vil sammen med generell kunnskap om rasen og opplysninger fra hundeeiere og ansvarlige oppdrettere gi en god oversikt over situasjonen.

Eierne er stort sett fornøyd med hundens helse og atferd. Når det gjelder helse framstår rasen som en rase med god helse. Det er likevel enkelte anmerkninger knyttet til hud, noe man ser på mange raser. Klubben kan undersøke nærmere hvor alvorlig eierne oppfatter dette og bør følge med på at utviklingen ikke går i gal retning. Det er også endel anmerkninger på fordøyelse og øyne. En god del tisper har innbilt svangerskap, men dette er også noe som er vanlig i mange raser. En del tilfeller av brokk er registrert, men det er ikke spurt om hvor store/alvorlige disse var, dvs om de forsvant av seg selv eller måtte opereres. Rasen har også noe HD (også noen D-hofte), og bør fortsette det langsiktige arbeidet med denne egenskapen, selvsagt uten at en glemmer andre viktige egenskaper. Det er også registrert en del tilfeller av epilepsi.

På atferdssiden er >93% godt eller meget godt fornøyd med hundens atferd. Det kan likevel se ut til noen hunder er litt usikre/engstelige, men der er uklart om dette oppfattes som et problem. Ca 24% viser sterk angst for raketter. Enkelte raser ligger på dette nivået og noen få over, men mange ligger litt lavere på rakettingst.

Ved Veterinærhøgskolen vil vi kunne bistå med hjelp og kompetanse, og dersom klubben ønsker å gå nærmere inn på noen problemstillinger kan en diskutere om det er mulig å få til et samarbeid. Alle som ønsker det kan sende inn og lagre DNA-prøver fra syke hunder gratis hos oss, selvsagt anonymt hvis ikke eier har sagt noe annet. Det sikrer at vi kan bygge opp viktige forskningsmaterialer som kan bidra til utvikling av gentester til nytte for oppdrettere og hunder. Dersom klubben ønsker et samarbeid om det på spesifikke sykdommer, kan vi selvsagt diskutere det. Dette kan være strategisk lurt for klubben, da det kan ta lang tid å samle nok prøver å finne gener.

Vi er spesielt aktive for tiden angående ulike atferdsproblemstillinger der vi samler inn DNA-prøver fra hunder med og uten ulike former for angst. Vi har samlet inn mange prøver fra hunder med rakettingst og dette kunne være aktuelt for finsk lapphund også. Målsettingen på sikt er selvsagt å se om vi kan finne disponerende gener for angst/stabilitet. Alle slike undersøkelser er selvsagt konfidensielle når det gjelder enkelthunder og eiere.

Til slutt vil vi minne om at denne undersøkelsen er konfidensiell når det gjelder opplysninger om enkeltindivider og eiere og at det ikke vil komme ut flere opplysninger enn den typen frekvenstabeller som er vist i denne rapporten. Dersom vi i fremtiden velger å lage en oversikt over forekomsten av sykdommer/atferder i ulike raser kan frekvensene fra Finsk lapphund bli en del av en slik oversikt sammen med mange andre raser.

Jeg vil til slutt takke alle som har besvart undersøkelsen og bidratt til en meget god svarprosent. Dette har gitt et positivt bidrag for å skaffe en bedre oversikt over helse og atferdsutfordringer i rasen.

Oslo 23/10-2018

Frode Lingaas